

POPIEZIUS PIJUS X PASAKE:

"Veltul jus statysite bažnyčias, veltul remsite mįsias, veltul statysite mokyklas — visi tie jūsų darbai, visos tos jūsų pastangos nuels niekals, jei jūs nesugebėsite vartoti apsigynimui ir užpuolimui to tinkamo ginklo, kokiuo yra grynoji ir tikroji katalikiška spauda."

LIEUVIŲ ŽINIOS LITHUANIAN NEWS

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER NOVEMBER 20, 1942, AT THE POST OFFICE AT PITTSBURGH, PENNSYLVANIA, UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879

We pledge allegiance to the Flag of the United States of America, and to the Republic for which it stands, one Nation, indivisible, with liberty and justice for all.

METAİ (VOL.) X

Kaina 5 Centai Kopija

PITTSBURGH 3, PA., PENKTADIENIS, VASARIO (FEBRUARY) 22, 1946

Telefonas: HEmlock 3121

NO. 8

Rooseveltiene Užstojo Tremtinius

LONDON. — Prieš baigiantis UNO pirmajam posėdžiui, rusų delegacija pasiūlė, kad būtų uždrausta karo tremtiniams vesti bet kokią propagandą stovyklose prieš gražinimą tremtinių "namo"; kad stovykloms vadovauti būtų paskirti atstovai tų kraštų, kurių piliečiai stovykloje gyvena; kad būtų išduoti "savo valstybėms" "karo kriminalistai" ir "išdavikai," pasivadinę tremtiniais.

Prieš šiuos rusų reikalavimus griežčiausiai pasisakė velionio Rooseveltto žmona Eleanor Roosevelt, ją parėmė anglų atstovai ir rusų reikalavimas buvo atmestas. Į rusų priekaištus tremtiniams Rooseveltienė atkirtė: "Jie (tremtiniai) yra laisvi žmonės. Jiems turi būti leista apsispręsti. Ar mes esame tokie silpni, kad bijome jiems leisti sakyti, ką jie mano?"

Amerika Kaltina Argentinos Valdžią

WASHINGTON. — Valstybės departamentas išleido taip vadinamą "mėlynąją knygą," kurioje atvirai apkaltinami dabartiniai Argentinos valdonai Peron ir Farrel, kaip nacių bendradarbiai laike tik ką pasibaigusio antrojo pasaulinio karo.

Amerika savo kaltinimus remia dokumentais, patekusiais į amerikiečių rankas okupuotoje Vokietijoje.

"Mėlynoji knyga" sukėlė didelių sensacijų diplomatų rateliuose.

Paskelbus tą knygą, Argentinos fašistuojančių elementų kandidatas į tos šalies prezidentus pulk. Perron pasakė per radio kalbą, kurioje jis smerkė Ameriką būk ti kišasi į Argentinos vidaus reikalus.

Baltiečiai Nenori Bolševikų "Rojaus"

MASKVA. — Sovietų valdžia paskelbė, kad praetuos rinkimuose Rusijoje dalyvavo balsavimybė 101,450,946 balsuotojų, iš kurių 1,638,654 pasisakė prieš komunistų kandidatus ir keli šimtai tūkstančių buvo "sugadytų" balotų, viso daugiau kaip du milijonai gyventojų parodė savo pasipriešinimą bolševikų valdžiai.

Reikia žinoti, kad tuose rinkimuose buvo tik vienas, komunistų partijos išstatytas, kandidatų sąrašas, todėl piliečiams pasirinkimo nebuvo. Ir neveizint to, daugiau kaip pusantro milijono balsuotojų sumetė į dėžutes visai tuščius balotus, o arti pusė milijono juos vi-

sai sugadino. Na, tai kas būtų, jeigu Rusijos "muzikai" gautų progą pasirinkti kandidatus?

Įdomu čia tas, kad rusų valdžia prisipažino, jog daugiausia buvo visai nerašytų (t. y., nepadėtų kryžiuokų prie kandidatų pavardžių) Baltijos valstybėse. Tas aiškiai rodo, kad baltiečiai sovietiško rojaus nenori.

Netiki, kad Rusai Suskaldė Atomą

BERLYNAS. — Rusams pasigarsinus, kad ir jie jau moka "suskaldyti atomą," kitaip sakant — pasidaryti atominę bombą, žymus vokiečių mokslininkas, Dr. Westphal išreiškė didelę abejonę apie rusų pasigarsinimo tikslumą. Jis sako, kad, tiesa, rusai sugadė išvežę Rusijon daug vokiečių mokslininkų, kurie tyrinėjo atomo energijos naudojimo galimybes, bet dalis tų vokiečių mokslininkų tebegyvena viename viešbuty Rusijoje ir nieko nedaro, o kita dalis apgyvendinta aštuonių mylių atstume nuo pirmosios ir jai pavesta statyti ciklotroną atomų skaldymui, tačiau ir ši grupė dar negalėjo savo darbo nei pradėti trūksta medžiagos, kiekvienam mažmožiui gauti reikalinga specialių leidimų, taip kad iki suskaldymo atomo dar toli.

Dr. Westphal yra asmenis Alberto Einsteino draugas.

Mašina, Kuri Labai Greitai Skaičiuoja

PHILADELPHIA. — Amerikos karo departamentas leidavo viešai paskelbti, kad tapo išrasta nepaprastai greitai skaičiuojanti elektrikinė mašina. Ta mašina labai trumpu laiku sudeda, atima, padaugina, padalina, pakelia į laipsnį ir ištraukia šaknis iš nepaprastai didelių skaitmenų. Darbą, kurį gabiausias inžinierius turėtų skaičiuoti šimtą metų, ši mašina atlieka į dvi valandas.

Karo metu ši mašina buvo naudojama tiksliams apskaičiavimams. Ji sveria 30 tonų ir kainuoja \$400,000. Vardas jai duotas "Eniac."

Kas Tik Laisva — Rusams "Nekošer"

LONDON. — UNO komitetas nutarė įrašyti į būsimos antrojo UNO posėdžio dienotvarkę, kad būtų svarstoma laisvos spaudos klausimas. Šį sumanymą pasiūlė Filipinų delegacija ir visi UNO komiteto nariai balsavo už, tik tai sovietų atstovas Gromyko balsavo prieš. Filipiniečio Lopez pasiūlyme reikalaujama, kad visame pasaulyje būtų leidžiama

SKAITYTOJŲ DĖMESIUI

Šią savaitę "Lietuvių Žinių" redakcija, administracija ir spaustuvė kraustomos į nuosavas patalpas 2211 SARAH STREET

tuoj už kampo nuo senosios vietos. Persikraustymas sudaro daug keblumų ir susitrukdyimų. Jeigu dėl minimų kliūčių nesusipėtume ateinančią savaitę išleisti "Lietuvių Žinias," tai iš anksto atsiprašome visų skaitytojų ir rėmėjų. Ateityje gi, iš savo pastogės, susitvarkę, pasistengsime visus kaskart geriau ir geriau aptarnauti.

"L. Z." REDAKCIJA IR ADMINISTRACIJA.

laisvai naudotis informacijų savo drapanas. Šaltiniai, o tas reiškia, kad būtų visur pripažįstama spaudos laisvė. Bet rusams laisva spauda, kaip ir kitos žmogaus laisvės, yra "nekošer."

Griebia Už Čiupros Sovietijos Agentus

OTTAWA, Canada. — Kanados valdžia susekė labai platų sovietų šnipinėjimo tinklą, kuris išplėstas visoje šiaurės Amerikoje. Valdžia paskyrė du aukštus pareigūnus ištirti visą reikalą, nes šnipinėjimo tinklan įvelti net keli aukšti valdžios tarnautojai.

Policija jau areštavo virš 20 asmenų. Kai tik paaiškėjo, kad valdžia sučiupo šnipus, tame akimirksnyje sovietų ambasadorius Zarubin išvyko Maskvon, palikęs pasiuntinybės reikalus tvarkyti paprastam tarnautojui, kuris sako nieko apie nieką nežinąs.

Kanados gyventojai labai piktinasi šiais sovietų valdžios veiksmais. Karo metu Kanada ir Jungtinės Valstybės siuntė rusams duoną, drabužius ir modernius ginklus, o rusai tuo pačiu metu Kanadoje ir Amerikoje plėtė šnipinėjimo tinklą. Rusai iš šių šalių gavo visokios medžiagos už bilionus dolerių ir tuo pačiu metu vogė šių šalių karo paslaptis ir ruošė dirvą naujam karui.

Amerikos valdžia kol kas nedarė jokių atvirų žygių prieš Rusijos tokį nelemtą elgesį, nors ji gerai žinojo kas vyksta Kanadoje. Kai kas, betgi, spėja, kad neužilgo ir Washingtonas turės savo kraštui tuo klausimu daug ką pasakyti.

"Prašome Laukan" Iš Mandžurijos

CHUNGKING. — Jau ir kinai pradeda bruzdėti prieš grobonis rusus. Štai Šiaurinė (Mandžurijos) Gilda savo susirinkime priėmė rezoliuciją, kurioje išreiškiama nepasitenkinimas dėl rusų armijos laikymo Mandžurijoje.

Sis kinų gildijos protestas yra pirmas viešas kiniečių išstojimas prieš rusų laikymą savo armijos Mandžurijoje, kurią jie turėjo ištraukti jau vasario 1 dieną.

Šiaurės Gilda be to reikalavo, kad Kinijos vyriausybė imtųsi griežtesnių žygių išprašyti raudonąją armiją iš šiaurės Kinijos.

Dingo Rusijos Šnipų Viršininkas

NEW YORK. — Dienraštis "Journal - American" sužinojo, kad prieš tris savaites iš vietos vieno viešbučio kažkur pasišalino tariamas Rusijos šnipų viršininkas "Alfred Adamson." Jis netik neužsimokėjo viešbučiui savo sąskaitų, bet savo kambariaryje paliko ir kai kurias

iš Detroito ir Glennon iš St. Louis, kurie taipgi įvesdinti didžiojoje konsistorijoje šv. Petro bazilikoje.

Kaipo galva National Catholic Welfare Konferencijos vadovybės, kuri atstovauja Amerikos hierarchijai, Kardinolas Stritch kalbės kaip Amerikos dvasiškijos ir Sv. Tėvo perkalbėtojas.

Protestuoja Prieš Bolševikų Agresiją

CHUNGKING, Kinija. — Kinijos laikinojo sostinės įvyko didelės protesto demonstracijos prieš Rusijos agresijos žygius.

Kiniečiai ir sostinėje gyvena Mandžurijos gyventojai reikalavo, kad raudonoji armija kuo greičiau pasitrauktų iš Mandžurijos. Pasirodo, kad okupacinė sovietų armija baigia apiplėšti kraštą, ji gabena visus Mandžurijos turtus į Sibirą.

Pietų Mandžurijoje iš naujo prasidėjo susirėmimai tarp Kinijos kariuomenės ir ginkluotų komunistų jėgų. Nors pietinėse Mandžurijos srityse raudonosios armijos jau nėra, bet komunistai vistiek bando primesti savo diktatūrą ir dėl to pilietinis karas nesibaigia.

Bolševikai Atsisako Trauktis iš Austrijos

VIENA. — Sąjungininkai pasiūlė rusams sumažinti okupacinę armiją Austrijoje, bet Stalino maršalas Konev apie tai nei kalbėti nenori. Jis sako, kad ši reikalavimas turės išspręsti Maskva, o jis pats kasdien reikalauja vis daugiau pinigų išlaikymui okupacinės rusų armijos. Tik gruodžio mėnesį jį tam tikslui iš Austrijos iškaulijo 1,900,000,000 šilingų, bet dar nepatenkintas.

Atrodo, kad sovietų okupacinė armija visiškai sugriaus Austrijos ūkį.

Atstovė Luce Perėjo Į Katalikų Bažnyčią

NEW YORK. — Atstovų rūmų narė Clare Booth Luce (Rep.-Conn.) yra penkis pastaruosius mėnesius emė katalikų tikybos pamokas iš prelatų Fulton J. Sheen ir to rezultate, šiomis dienomis jinai perėjo į Romos Katalikų Bažnyčią. Naujoji konvertitė, žmona Henry R. Luce, "Time," "Life" ir "Fortune" žurnalų leidėja, pareiškė, kad ji jau nekandidatuos į senatorius nei atstovų rūmų narius, kadangi, jai perėjus į katalikų tikybą, kai kurie ciniški žmonės tą faktą gali panaudoti rinkimų vajuje. Anksčiau ji buvo episkopo palė.

Plieno Darbininkų Streikas Jau Baigtas

WASHINGTON. — Valdžia leido kompanijoms pakelti plieno kainą \$5 tonui, o kompanijos sutiko pakelti plieno darbininkų uždarbius 18 1/2c valandai. Plieno darbininkų unija (CIO) sutiko priimti kompanijų pasiūlymą.

Darbininkai jau pasirašė sutartis su U. S. Steel Corp., Republic Steel ir, pagaliau, Bethlehem Steel Corp. Beliko dar susitarti su keliomis smulkesnėmis plieno kompanijomis ir fabrikais, naudojančiais plieną.

Darbininkų uždariai popusę paminėtos sumos paminami nuo sausio 1 d., o pilnas pakėlimas nuo sutarties pasirašymo dienos.

Iš didesnių streikų kol kas dar nebaigtas streikas su General Motors kompanija, automobilių išdirbėjais.

Višinskis Jau Panaudojo "Veto"

LONDON. — UNO konferencijoje rusų atstovas jau keliais atvejais gaskino panaudosi veto teisę, bet pirmą kartą ją panaudojo Sirijos ir Labano byloje su Anglija ir Prancūzija. Mat, Sirija ir Labanas pareikalavo, kad anglai ir prancūzai ištrauktų iš tų sričių savo kariuomenes. Amerikos atstovas Stettinius pasiūlė, kad šitą ginčą išrištų tarp savęs užinteresuotosios šalys ir iš vienuolikos saugumo tarybos narių septyni Stettiniuose siūlymą parėmė, bet Višinskis jį vetavo. Esant tokiai padėčiai, saugumo taryba negalėjo padaryti jokio tarimo.

Tačiau britų atstovas Bevin pareiškė, kad nežiūrint saugumo tarybos nesustarimo, anglai atskirai tarsis su Sirijos ir Labano atstovais ir kariuomenė iš tų kraštų bus ištraukta taip greit, kaip tik pasirdoys galima.

Nori Atsikviesti Giminaitį į Ameriką

Klausimas: Noriu parsitraukti į šią šalį savo brolio sūnų, 15 metų amžiaus. Jo tėvai mirę. Man praneša, kad aš turiu išpildyti taip vadinamą "affidavit of support." Ką tas reiškia?

Atsakymas: Norintieji parsitraukti gimines į šią šalį turi išpildyti "affidavit of support." Tai reiškia, reikia užpildyti tam tikrą blanką ir pas notarą prisiekti, kad atvykęs į Ameriką asmuo nepataps visuomenės našta, tikriau sakant, kad kvietėjas pasirūpins jo užlaikymu. Afidavite reikalauja informacijų apie kvietėjo pilietinės stovį, darbą, finansinius galimumus ir t. t. FLIS.

Rusai Tebesmaugia Lietuvos Intelligentus

VILNIUS. — Vilniaus radio paskelbė naujus areštus Lietuvoje. Pasirodo, kad bolševikai baigia smaugti pasilikusią Lietuvoje inteligentiją. Štai naujai areštuotų sąrašas:

"Paskutiniu metu areštuoti J. Keliuotis (už pagrindinę spaudą), prof. T. Petkevičius, adv. D. Toliušis, Z. Blynas, Vytautas Jurgutis, Algirdas Jurskis, Dr. A. Juška, adv. Pikėlingis ir P. Klimas."

P. Klimą, kuris buvo Lietuvos ministeris Prancūzijoje, naciai laikė koncentracijos stovykloje, kai jisai sugrįžo į Lietuvą ir atsisakė pasirašyti po atsisaukimu, užgirančiu Hitlerio politiką Lietuvoje. O dabar jį suėmė bolševikai!

Indijai Grėšia Piliiečių Karas

NEW DEHLI, Indija. — Musulmonų vadas Ali Jinnah paskelbė, kad jeigu britai bandys sušaukti visos Indijos seimą tai šaliai konstituciją paruošti, tai krašte kils pilietinis karas.

Mat, musulmonai, kurių Indijoje priskaitoma apie 70 milijonų, reikalauja, kad britai leistų jiems sudaryti atskirą, Pakistno, valstybę, kurią tvarkytų vieni musulmonai. Su indusais musulmonai nenori gyventi vienoje valstybėje.

Rezignavo Sekr. Harold L. Ickes

WASHINGTON. — Atsistatydino iš vidaus reikalų sekretoriaus pareigų Harold L. Ickes, vienas pirmų naujosios dalybos šalininkų, įėjęs valdžion pat pradžioj Rooseveltto administracijos.

Ickes savo rezignaciją pamatavo tuomi, kad jis esutinka su prezidento Truman dabartine politika skirime atsakominguo valdžios pareigom "didžiojo biznio" atstovų. Ickes ypač pasipriešino, kai prezidentas Truman nominavo Edwin W. Pauley laivyno sekretoriaus pavaduotoju, kuris yra žinomas kaip aliejaus pramonininkas.

Rusai Reikalauja Italijos Mašinų

LONDON. — Rusija pareikalavo iš Italijos sekančių reparacijų: Simto milijonų dolerių sau, po tiek pat Jugoslavijai, Albanijai ir Graikijai, bet rusai savo dalį malonėtų atsimiti šiaurės Italijos pramonės mašinomis.

arienę ir Kuopa talo 3:30 Popiet LEJE ai popietį pra 10 KOMISLIJA aryti pagyvinimul kimo. Jau girdėtas, kad ALT skytų susirinkimą ir BALF skyrių ir bendrai išsprę LF skyrius mano išsirinkti naują dybą, ar susijung skyrium, nes F valdyba smūdiuio veikimo nere net drapanos liko Korespondentas. DRK. — Išstreika i laiko telegrafo ai nutarė grįžti mokesties pakėimā pavesti išspracijos komisijai. LIOLIS URANCE AND ESTATE Superior Avenue ELAND, OHIO ER is CAMINED Telefonas: Henderson 6160 ES HOME INAVIMAS Enderson 9282 Fel. Main 1773 esto dalyje ar paustit už pigiausių reikaluose gauti rnavimas ir išpilama ar formičius, arba asmeniška. UBS L HOME VIU DIREKTORU mūsų dykal apturėsite telas ir gerenis uimul i ir is ligonaina už palaidol Cleveland, Ohio

LIETUVIŲ ŽINIOS
Savaitinis laikraštis
Laidžia
Lietuvių R. Katalikų Literatūros
Draugija, Ink.
119 So. 22nd St., Pittsburgh 3, Pa.
Tel.: HEMlock 3121

Kainuoja:
Jungt. Valstybėse metams \$3.00
Jungt. Valstybėse pusmečiui 1.50
Užsieny metams 4.00
Užsieny pusmečiui 2.00

Skelbimų kainos sulig susitarimo
Advertising rates on application

LITHUANIAN NEWS
Weekly Publication
Issued by the
Lithuanian Roman Catholic
Literary Society, Inc.
119 So. 22nd St., Pittsburgh 3, Pa.
Tel.: HEMlock 3121

Subscription Rates:
In U. S. A., one year \$3.00
In U. S. A., six months 1.50
Other countries, one year 4.00
Other countries, six months 2.00

BISHOP'S CURIA
125 N. Craig Street
Pittsburgh 13, Pa.

**LIETUVIŲ STUDENTŲ RAŠTAS
LAISVOJO PASAULIO STUDENTAMS**

Pradžią mūsų pabaigoje Lietuvių Studentų Atstovybė Vokietijoje išslytinėjo laisvųjų kraštų studentams raštą, kuriame nušveičiamas Lietuvos gyvenimas okupacijų ir karo metu ir lietuvių tautos bei studentijos kova dėl tautos ir valstybės laisvės ir sudėtos tai laisvės atkovočiai aukos. Rašte pabrėžiama, kad Lietuva buvo ir yra svetima nacizmo ir bolševizmo idejoms. Tai priešingumą įrodo faktas, kad Lietuva buvo vienintelis visoje Europoje vokiečių okupuotas kraštas, kuriame naciams nepavyko suorganizuoti SS legiono; lietuvių nusistatymą bolševikų atžvilgiu įrodo partizaninis veikimas dabar okupuotoje Lietuvoje. Lietuvos studentija toje kovoje vaidino ir vaidina vadovaujantį vaidmenį. Už pasipriešinimą bolševikams teko sumokėti šimtais išvežtų į Sibirą studentų ir profesorų, o vokiečiai už jų pastangų pavertimą niekais atsilgino universiteto uždarymu ir daugelio studentų bei profesorų išsiuntimu į koncentracijos stovyklas.

lik pasitraukus raudonajai armijai ir NKVD iš Lietuvos. "Mieji kolegos! Mes kreipiamės į jus sunkiausioje mūsų tautos valandoje. Mes esame įsitikinę, kad jūsų pagalba paskubins mūsų grįžimą į mūsų numylėtą tėvynę ir į mūsų lietuviškų universitetus, kur mes galėsime toliau ruoštis prisidėti prie mūsų krašto ir bendros viso pasaulio gerovės."

Browder Išmestas Iš Komunistų Partijos

NEW YORK. — Buvęs Amerikos staliniečių "neklaidingas vadovas" ir per 15 metų šokinęs per virvutę visus proletariato diktatūros garbintojus bei davinėjęs jiems įsakymus, kaip Earl Browder, neapsižiūrėjo, kad jis pats užsikrėtė "kapitalizmo bacilomis" ir nesugebėjo eiti sykiu su Stalino linija. Už tą mirtiną nuodėmę jis, vasario 14 dieną, tapo išmestas iš komunistų partijos, kaip išdavikas "leninizmo-stalinizmo principų".

Tos partijos centro komitetas paskelbė manifestą, kuriame sako, kad nuo dabar draugaičiai privalo kovoti prieš Browderį "ne tik kaip atstovą "tam tikros krypties" komunistų hierachijoje, bet kaip niekšingą ideologiją, kuri dabar vadinama vienu žodžiu—"browderizmas". Bet tai nieko naujo. Kas yra sekęs komunistų vartojimais, tas žino, kad pas juos periodiškai atsiranda "nepataisomų elementų".

Browderio vieta, kaip revoliucijos fiuriero Amerikoje, dabar pasisėmė William Foster, kuris, jei gadinės ženklai ką nors rodo, už kiek laiko irgi nueis į Stalino "ash can."

Nesiskubina Tie... Nelabieji Ukinkai

NEW YORK (LAIC). — Lietuvoje leidžiamas laikraštis "Tiesa" (Lietuvos komunistų partijos centro komiteto ir Vilniaus miesto komunistų organas) Nr. 257, 1945 metų lapkričio 2 d., nusiskundžia: "Turime eilę apskričių, kuriuose paturošų planai, nors tam turimos visos sąlygos ir priemonės, vis dar vykdomi su dideliu pavėlavimu, kur skola valstybei lieka vis dar didelė — tai Ukmergės, Utenos, Panevėžio, Šiaulių, Kauno, Kretingos, Vilkaviškio, Mariampolės ir kitos apskritys. Daugelis atsiliakusių apskričių negaluoja dar kita liga—buožinių elemtu—sabotažu. Buožės (reiškia nuosavybę turintieji ukinkai)—mirtini tarybu santvarkos, tarybinių įstatymų ir tarybinių par

cijų prieštai. Sionizmai išvengti pyliavų, jie sugalvoja visokiausių apgaulių. Pabrėžiama, kad buožių naudojimas šiuo metu manevras — nugabenus 50-100 kilogramų (apie 125-150 svarų) grūdų, parodyti, kad ir jie esą nori atsilginti, o toliau nieko neduoti. Su tuo reikia padaryti galas."

Charakteringa, kad barami visi apskričiai. Vadinasi, visa Lietuva!

Panevėžio muilo ir aliejaus kombinatas yra baramas už nesugebėjimą per 8 mėnesius pataisyti mažus techniškus sugadinimus ir paleisti spaudyklą darban.

Bestatant vieną Panevėžio malūną, sudėtos netinkamos sijos. Reikėjo jos išimti. Darbas eina lėtai.

Be grūdų, Lietuvos ūkininkai yra apdėti ir kitomis rekvizicijomis. Jie turi garbenti net mėšą ir pieną. Mėšos ir pieno pramonės komisaras J. Čygas nusiskundžia "Tiesos" Nr. 244, esą, pieno prievolę blogai vykdo Mariampolės, Švenčionių, Lazdijų ir Trakų apskričiai. Mėšos prievolę blogiausiai vykdo Vilkaviškio, Kretingos ir Trakų apskričiai.

Memorandumas dėl Ukrainos Tremtinių

LONDON (LAIC). — Reuter agentūros žiniomis, Ukraiņiečių Šalpos Centralinis Biuras Londone įteikė UNO sekretariatui memorandumą 1,000,000 ukrainiečių tremtinių reikalui. Memorandumas įteiktas vardu dviejų milijonų Jungtinės Valstybėse, Kanadoje, Anglijoje, Belgijoje, Prancūzijoje, Italijoje, Brazilijoje ir Argentinoje gyvenančių ukrainiečių. Memorandume prašoma nevertoti prievartos tremtinius iškeliant kitur be jų sutikimo; pasmerkti metodai, kurie buvo panaudoti vykdamas Jaltos pažadą prievartos keliu grąžinant pabėgėlius į Rusiją; pabrėžiama, kad pagal tarybų tautinę teisę ir Tautų Sąjungos praktiką, "politiniai ar religiniai persekiojimai" visuomet turėjo teisę ieškoti apsaugos svetur. Pav., po 1917 metų revoliucijos pusantro milijono rusų pabėgėlių gavo globą 50 valstybių. Tokias pat teises prašo vienas milijonas ukrainiečių, kurie atsidūrė vakarų Europoje karo pasėkoj ir kurie, be pavojaus savo gyvybei, negali grįžti į savo gimtines dėl politinių, tikybinių ar kultūrinių įsitikinimų.

Memorandumas platokai palietė priverstiną repatriaciją ir su ja susijusias tragedijas, k. a., nusizudymus, proto netekimus. Memorandumas nusiskundė gen. Joseph P. McNarney patvarkymu, kame sakoma, kad Jaltos susitarimas būsiąs vykdomas tiksliai, ir sovietų piliečiai bus pristatomi į sovietinę stovyklą Stuttgarte, prireikus, net prievarta. Memorandumas baigiamas išvada, kad UNO turi prievolę pasiimti globon ukrainiečius tremtinius.

TIESOS IEŠKANTIEMS
"Kurs ieško, randa". (Šv. Mat. vii, 8)

"Laikykis Įsakymų"
(Grudis)

BŪK TEISUS
(Tęsinys)

Dar piktesnis dalykas, kuri draudžia aštuntasis Dievo įsakymas, yra šmeižtas, tai yra tyčia primetimas artimui tokios piktadarystės, kurioje jis visiškai nėra padaręs, arba padarytosios piktadarystės žymus padidinimas. Pav., kas nors be jokio pagrindo paskelbė, kad jo garbingas kaimynas esąs sukčius arba jo sąžininga tarnaitė esanti paleistuvė. Tai yra be galo biaušus dalykas ir Dievo ir žmonių akyse. "Rimbo kirtis padaranti net mėšą ir pieną. 21). Juo piktesni darbai sutrupina kaulus" (Ekl. 28, yra primetami, ir juo didesnė bus šmeižimo nuodėmė ir juo didesnė sykiu bus pareiga atšaukti savo prisamanymus ir atitaisyti padarytus nuostolius.

Su apkalbėjimu ir šmeižtu ranka ir ranka eina liežuvavimas, t. y., dviejų žmonių, gražiai ligi šiol tarp savęs gyvenusių, supiudymas. Liežuvavimas įvyksta, išnešiojant neatsargius, bet be blogos valios pasakytus žodžius, apkalbant arba net griebiantis šmeižo. Reikia griežtai pabrėžti, kad kiekvienas liežuvninkas dirba labai biaušų darbą: užuot žmones taikęs, jis juos piudo, jis kaip piktoji dvasia sėja neapykantos sėklą. Todėl juo didesnė sėjama neapykanta, juo didesnė bus liežuvavimo nuodėmė ir sykiu didesnė pareiga supiudytus asmenis vėl sutaikinti.

Aštuntas Dievo įsakymas taip pat draudžia be pagrindo įžeisti artimo garbę. Tai įvyksta, pav., vartojant įvairius pravardžiavimus, įžeidžiančius žodžius arba veiksmy. Kas taip drįstų daryti, tas turėtų pasistengti padarytą įžeidimą atitaisyti, padarant įžeistajam priivalomą pagarbą.

Aštuntas Dievo įsakymas lygiai draudžia be atitinkamai svarbaus pagrindo išduoti sužinotą paslaptį. Pav., kas nors iš netyčių sužinojo, kur artima slepia savo svarbius dokumentus arba šiaip brangius daiktus. Toks žmogus neturi teisės sužinotus paslapties visiems išplepėti, nes blogos valios žmonės gali pasinaudoti tuo ir padaryti artimui daug nuostolių. Dar mažiau turi teisės išduoti kitiems gydytojas, kunigas arba kitas pareigūnas tai, ką jis yra sužinojęs, eidamas savo pašaukimo pareigas. Nesaugojant pareigūnams savo pašaukimo paslapties, žmonės negalėtų jais pasitikėti, ir todėl visuomenė būtų labai daug nuostolių. Todėl kiekvienas, kuris be atitinkamai svarbaus reikalo išduoda sužinotą paslaptį, padarydamas tuo būdu nuostolių, yra įpareigotas tuos nuostolius atlyginti. Tačiau, jeigu bū-

ty labai svarbi priežastis, sakysime, paslapties išdavimo reikalaujant visos šalies gerovė, arba nekaltas žmogaus gyvybė, arba koks nors kitas labai svarbus reikalas, tada būtų galima kam reikią pranešti sužinotą paslaptį. Tik, aišku, niekuomet kunigas neturi teisės pranešti kitiems tų dalykų, kuriuos jis girdėjo per išpažintį ir kurie priklauso prie išpažinties medžiagos.

Pagaliau, aštuntasis Dievo įsakymas draudžia, neturint rimto pagrindo, apkalbėti blogai galvoti, įtartinėti, jį savo širdyje teisti. Kiekvienas žmogus turi teisę, kad kiti apie jį gerai manytų, koliai nėra rimto pagrindo jį įtarti. Kas šios pareigos nepildo tas padaro artimui skriaudą. Niekas negali žinoti, ką artimas man savo širdyje. Dažnai pasitaiko, kad ne visai pavyzdingi artimo darbai yra daromi visai be blogos valios. Todėl artimo teismą reikia palikti pačiam Viešpačiui Dievui, kuris aiškiai išskaito žmonių mintis ir jų širdžių troškimus. "Vienas yra įstatymdavys ir teisėjas kuris gali pražudyti ir išgelbėti. Tu gi kas esi, kuris teisi artimą?" (Jok. 4, 12-13).

(Bus daugiau)

F. Bortkevičienė Palaidojo Slaptai

CHICAGO. — "Naujienu" korespondentas Europoje praneša, kad pernai spalį mėnesio pabaigoje, mirus žinomai lietuvi visuomeninkei Felicijai Bortkevičienėi, įvyko stačiai begėdiškas dalykas. Jai mirus, telegrama buvo pranešta komisarų tarybai, bet pastarajai niekuo nesirūpinant, susidarė laidotuvių komitetas su adv. Zigmą Toliušiu priešakyje. Velionė buvo pašarvota Varpo Salėje, pradėjo lankyti žmonės, ir tada sovietų policiją suareštavo Zigmą Toliušį, kaip "kontrevoliucionių," kam jisai ruošė laidotuves neturėdamas leidimo.

Po trijų dienų policija Toliušį paleido, išsiaiškinus, kad komisarų tarybai buvo pasiūsta telegrama ir kad lavonas buvo pradėdas gesti, reikėjo jį laidoti. Rusų saugumo organai velionę sunkvežimiu slaptai nuvežė ir palaidojo Troškūnuose.

Laike šermenų neapsielta ir be šiaip incidentų. Rašytojas Kazys Jakūbėnas pasiūlė Bortkevičienės atmininį pagerbti atsitojimu. Vietiniai komunistai, kratydami miesi atsakomybės ir nežinodami, kaip Bortkevičienė laidoti, užklausė Maskvos. Iš Maskvos neateinant atsakymui, žmonės pradėjo rinkti aukas, kurios politinės policijos grasinimu buvo nuraukos. Vistiek sudėta 3,000 rublių kumetui nupirkti. Kažkokiais sumetimais NKVD neleido Bortkevičienės lavoną laidoti Kaune.

Dear Father Kazenas:
I acknowledge receipt of your letter of Nov. 19 telling me of the arrival of the headquarters of the "Lithuanian News" in the City of Pittsburgh and of its intent to serve the ends of the Faith among the Lithuanian people here.
I express the hope that it will do this adequately, and I pray that Almighty God may bless the work and the intent of the work among the Lithuanians of this Diocese.

Sincerely yours in Christ,

Hugh Boyle
Bishop of Pittsburgh.

November 24, 1942.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS APVAIKŠČIOJIMAI

Nors Lietuvos ateitis yra tamsi ir, kaip rašo kun. Petras Cinikas, MIC., laikraštis "America," daugelis žmonių Lietuvoje laukia karo, kaip vienatinės išeities iš dabartinės nelaisvės, bet Suvienytų Valstijų lietuvių atsiliepiamas proga 28 metų Lietuvos nepriklausomybės sukurti pasirodė aiškūs ir tvirtas. Net kelių valstybių gubernatoriai, kuriose gyvena didesnis skaičius lietuvių, išleido proklamacijas, paskelbdami vasario 16-tą kaip "Lithuanian Day. Jais buvo Illinois gubernatorius Dwight H. Green, Massachusetts gubernatorius Maurice J. Tobin, Pennsylvaniajos gubernatorius Martin, ir dar kai kurie.

O kaip patys lietuviai minėjo vasario 16-tą? Chicagoje, didžiausioje lietuvių kolonijoje, 2,000 žmonių susirinko į svetainę apvaikščioti Lietuvos nepriklausomybės šventę. Paremti Amerikos Lietuvių Tarybos kovą už atgavimą Lietuvai laisvės chiegiečiai sudėjo \$1,200; Pittsburghe susirinkę apie 700 lietuvių sudėjo virš \$300, tiek pat Clevelande, Bostone virš \$1,000, New Yorke virš \$1,000, ir t. t.

Visuose susirinkimuose dalyvavo žymūs kalbėtojai: kongreso nariai, valstybių ir miestų žymūs pareigūnai ir visuomenės veikėjai. Visur priimta atatinamos rezoliucijos, reikalaujančios, kad Amerikos valdžia laikytųsi Atlanto Carterio dėsnių ir gintų Lietuvos ir kitų mažų tautų teises į laisvę; visur buvo keliama aikštėn Rusijos groboniški tikslai ir reikalaujama, kad mūsų šalis daugiau nedarytų principinių nuolaidų Maskvos imperialistams.

Pittsburgho majoras David Lawrence prilygino lietuvių nepriklausomybės troškimus prie Airijos, kuri per šimtus metų priešinosi anglams iki galutinai iškovojo nepriklausomybę. Taigi ir lietuviai, nors šiuo momentu gyvena rimties padėti, neprivalo nusiminti, bet kovoti iki pergalei. —J.G.

BALF PIRMININKAS APIE LIETUVIŲ PADĖTĮ VOKIETIJOJE

Bendrojo Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo pirmininkas kun. Dr. J. B. Končius šiomis dienomis atsiuntė keletą pranešimų, kuriuose tarp kitko sako:

"Pasimačiau su lietuviams daugelyje vietų ir patyriau jų gyvenimo ten esančias sąlygas. Buvau jų bendrojo valgykloj; tai yra liūdnas vaizdas—visi sustoję į eiles su savo lėkštėmis, gauna sriubos ir kitokio maisto, kad apsigintų nuo bado. Atrodo suvargę, nuliūdę. Kai kur lietuviai gyvena privačiai, tik į bažnyčią ir valgyklą sueina drauge.

"Drabužių pirmoji siunta jau pasiekė juos ir daugelis apsirengė iš Amerikos gautomis drapanomis. Už tai yra labai dėkingi ir patenkinti, kad gali šilčiau apsirengti žiemos metu. Vaikučiai avalynės visai neturi ir todėl daugelis jų negali lankyti mokyklų. Vyrams avalynės irgi didelis trūkumas. Su Lietuvos Raudonojo Kryžiaus vadovybę kalbėjau ir patyriau, kad skubiai reikia vaikūčiams batų, apie 8,000 porų.

"Studentų būklė labai sunki. Keli šimtai jų priimti į universitetus. Jiems pagalba būtina reikalinga.

"Aplankiau lietuvių meno ansamblius. Mačiau artistinių sokių ir gėrėjų jų dainomis. Mergaitės šoka basos, nes neturi batelių, o su mediniais padais negali šokti. Nufilmavau jų sokių ir grupę spalvota filma.

"Pradinės mokyklos ir gimnazijos veikia. Kadangi patalpų neturi, tai klasės išblaškytos po privačius namus. Pailiečių neturi, nei plunksnakočių; mačiau, kaip 10 vaikūčių turi tik vieną paišelį; kai vienas greit užsirašo, tuoj paduoda kitam ir t. t. Net ir rankvedžių neturi, tai turi iš mokytojo užrašų ant lentos sau užrašinėti. Reikia pasiūsti paišelių, plunksnų, popierio. Mokyklų rankvedžių spausdinimo reikalą dabar smarkiai organizuoja UNRRA pritaria ir pagelbsti."

Iš šio pranešimo seka visai aiški išvada: būtina reikia vaikūčiams batų, taip pat reikia mokykloms paišelių, plunksnakočių ir kitų reikmenų. Lietuvių organizacijos ir atskiri asmenys prašomi atsiliepti šiam mažų vaikūčių pagalbos šauksmui.

Aukščiaui minėtus daiktus prašome siųsti į BOLF sandėlį, 101 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.
BALF VADOVYBĖ.

Progrei
Vieno
trokšdam
išilgusi
kaiš žodži
ryne, lei
landien
tose išsil
atsidūseji
to Tėvyn
kad tušcie
Lietuva,
no į laisv
čia dair
"Leisk
it pas sav
kad siek ti
rutinė, at
aukia t
gali. Braz
sau buvo
nusiuo li
laisvinus
ni, atsidū
Bendrai
lietuvių st
enka džia
tovis buvo
vertikine
nksčiau,
rušui ter
yduš dva
lietuviai
atė jį šv
rimis Pit
tuviau t
šaukian
dvie p
leiskit i
šis savus,
skambė
vito traul
sineje c
lančių i
sumameči
oje, kad j
ni nei tau
Pirmo
Taigi, ta
šujos, s
metais, išp
Brazilij
franciskie
Julija
o M. Ke
aitė) iš šv
nijos, Pitts
Marcel
šv. Petru
s, Grand
suo M.
elaitė) iš
šios Detr
o M. No
) iš šv. J
ahanoy (C
Pribuvus
Lietuvai
ukria vie
rtinimo
pačios p
jų kalbos
tus. Tai
oru, ios t
osasi dakt
na buvo i
ir duos
-11 nę
1941 m.
le Zelina

TIEMS

Mat. VII, 8)

varbi priežastis, aslapties išdavikų visos šalies a nekaltos žmogų, arba koks nors varbus reikalas, galima kam reiki sužinotą paties, neklausius neturi teisės iems tų dalykų, žirdėjo per išpaie priklausio prie tedžiagos.

aštuntasis Dieudraudžia, netu pagrindo, apie ai galvoti, itarid o širdyje teisti. žmogus turi teiapie jį gerai manera rimto pati. Kas šios partas padaro arda. Niekas neka artimas maaje. Dažnai pane visai pavydarbai yra dae blogos valios o teisma reikiuam Viešpačiui aiškiai išskaito is ir jų širdžių Vienas yra istateisėjas kuris ti ir išgelbėti, i, kuris teisi ar 4, 12-13). daugiau)

Progresas Pranciškietiškos Seserų Brazilijoje

Vieno dainiaus širdis, pijos mokyklą, kurioje mokoma savo gimtinės ir kinasi 400 mokinių—200 rytasilgusi savųjų, prabilo šiais žodžiais: "Leiskit i Tėymę, leiskit pas savus." Šandien svetimuose kraštuose išsiblaškę lietuviai susidūrėjimu prisimena savo Tėvynę, bet žinodami, kad tuščia trokšti sugrįžimo Lietuvą, arba laukti įleidimo į laisvą Amerikos šalį, leičia dainiaus žodžius ir sa, "Leiskit i Braziliją, leiskit pas savus," pasitikėdami, kad šiek tiek "Ten pradžiugs krutinė, atgavins jausmus," iraukia ton šalin, kas tik gali. Brazilijoje jau nuo seniau buvo nemažai apsigyvenusių lietuvių, o Stalinui išlaisvinus Lietuvą iš lietuvių, atsidūrė ten ir daugiau.

Naujokynas Isteigtas

Darbas pranciškietėms taip gerai sekėsi, kad pradėjo atsirasti vienuolynai pašaukimų ir seserų buvo priverstos atidaryti naujokyną ir auklėti jaunas lietuvaites seseris iš Brazilijos. Prie to dar, Lietuvą bolševikams "išvadavus iš lietuvių," Sao Paulo DULR stipendijuojama Vytauto Didžiojo mokykla nustojo finansinės paramos iš Lietuvos, turėjo arba visai užsidaryti arba patekti į nekatalikų bei protestonų rankas. Sekmė būtų—netekimas Dievui ir tautai jaunųjų lietuvių. Čia vėl seserys pranciškietės susirūpino jų likimu. Kad tam užbėgus, pribuvo joms į pagalbą vėl jų didžiausias globėjas ir rėmėjas, Jo Malonybės pralotas M. Krušas. Tas garbingas Lietuvos sūnus, par davęs savo nuosavybę Chicagoje, išdalin pajamas įvairiems lietuvių vienuolynams ir pasiuntė žymią jų dalį seserims į Braziliją. Tokia duosnia auka paremtos, sesers vonipuko tą Vytauto Didžiojo mokyklą, esamą Viloje Bela, ir tęsia lietuviybės darbą toliau.

Pirmos Išvažiuoja

Taigi, tam tikslui pasiaujuosius, spalį 22 d., 1938 metais, išplaukia i Sao Paulo, Braziliją, penkios seserys pranciškietės, būtent, Sesuo M. Julija (Adomaitė) ir Sesuo M. Karolina (Streliauskaitė) iš šv. Kazimiero parapijos, Pittsburgh, Pa., Sesuo M. Marcellina (Bernotaitė) iš šv. Petro ir Povilo parapijos, Grand Rapids, Mich., Sesuo M. Evangelista (Dabulaitė) iš šv. Jurgio parapijos Detroit, Mich., ir Sesuo M. Norberta (Svirskaitė) iš šv. Juozapo parapijos, Mahanoy City, Pa.

Pribuvusios į Braziliją mūv lietuvaitės, pirm nei susidūria vietinės valdžios uždrinimo mokytojauti, tu pačios pramokti portugalų kalbos ir išlaikyti kvotius. Tačiau, pilnos gerų noru, jos tą kliūtį nugali ir masi darbo. Darbas, žinoma buvo nelengvas, bet gerai ir duosniu lietuvių amerikiečių nugalba, joms pasise 1941 metais pastatyti Viloje Zelina šv. Juozapo para-

Motina Dovyda Išvyksta

Pačios seserys gyvena namuose netoli šv. Juozapo mokyklos Viloje Zelina. Tie namai pirmosioms penkioms pradžioje atsakė jų tikslui, tačiau seserų skaičiui padaugėjus iki trylikos, yra reikalinga pastatus didinti. Tuo tikslu važiuoja reikala nuodugnau aptarti, už savaitės kitos, Motina M. Dovyda ir drauge veža Seserį M. Ireną, iš šv. Trejybės parapijos, Hartford, Conn., naują brazilietėms mokytoją padėjėją. Taigi, seserų pranciškietiškos Brazilijoje, Dievo laiminamas, auga—drauge auga ir visokie jų reikalai. Tad, Motinos M. Dovydos važiavimo metu yra vėl amerikiečiams, geros širdies lietuviams, progos finansiniai paremti jų šventą darbuotę tarp sunkiai gyvenančių mūsų tautiečių.

Aukas galite siųsti, su linkimais, Motinos M. Dovydos arba Sisters of St. Francis vardu į St. Francis Convent, R. D. 10, Pittsburgh 10, Pa., o ji nuvažiuos į teiks brazilietėms tikrai malonias lauktuves.

Mes tikimės, kad bus tokių gerąširdžių lietuvių plačioje Amerikoje, kurie norės prisidėti su parama tokiam šventam, Dievui ir tautai darbu. Taigi, brangūs broliai ir seserys lietuviai, jei ne asmeniai, tai nors savo aukomis, traukim į Braziliją, Motinos M. Dovydos asmenyje, traukim pas savus, o tikrai už auką, ten "pradžiugs krutinė, atgavins jausmus" ir mūsų ir paramos susilaukusiu. Rėmėjas.

Trečia mokykla, kurią seserys pranciškietės veda, yra Viloje Alpina. Ši mokykla, žinoma kaipo Karmelio mokykla, yra prikerpta prie jų naujokyno. Ji irgi žymų darba atlieka, ypatingai naujokynas, kur dedama brazilietiškos lietuvių vienuolinio gyvenimo pagrindus, taip reikalingas nuosekliam darbu ir gyvenimui.

Liepos mėnesį, 1944 metais, iš Brazilijos Amerikon atvažiuo Sesuo M. Julija

Prabuvisios į Braziliją mūv lietuvaitės, pirm nei susidūria vietinės valdžios uždrinimo mokytojauti, tu pačios pramokti portugalų kalbos ir išlaikyti kvotius. Tačiau, pilnos gerų noru, jos tą kliūtį nugali ir masi darbo. Darbas, žinoma buvo nelengvas, bet gerai ir duosniu lietuvių amerikiečių nugalba, joms pasise 1941 metais pastatyti Viloje Zelina šv. Juozapo para-

PALECKIS APIE SOVIETŲ APARATO ATSTATYMĄ

NEW YORK (LAIC).—Maskvos laikraštis "Izviestija" Nr. 282 pirmame puslapyje paskelbė Paleckio pareiškimą apie "Lietuvos atkūrimą." Jame raudonosios kvislinginės vyriausybės galva sako, kad pirmas jų uždavinys būtų atstatyti sovietiškos valdžios organus. Juos atstatė komunistų partijos ir sovietų darbininkai, sako Paleckis. Daugelis komunistų vadovauja Lietuvos sovietiškos administracijos šakoms. Lietuvos 26 apskrityse jau veikia 319 "volispolkomai" (valsčių vykdomieji komitetai), kuriuos įtraukta daugiau kaip 5,000 (raudonųjų) aktyvistų.

Tačiau Paleckis pareiškia kad dar reikės gerokai pasidaruoti, kol bus sudaryti ryšiai tarp sovietų valdžios organų ir darbininkijos sluoksnių.

Lietuviai Peni Raudonąją Armiją

NEW YORK (LAIC).—Valkininkų valsčiaus ūkininkai, kaip praneša "Pravda" Nr. 301, jau suvežė raudonosios armijos aruodant žimtus pūdus erūdį. Be to, šie patys valsčius duoniniu rūdū duokle išbildes 118 procentu, o Traku valsčius būtinai duokle visais 107. Iš to galima spręsti, kad okupantai ūkininkams uždėjo naujas pyliavų normas.

KOKIA DABAR PADĖTIS LIETUVOJE

NEW YORK (LAIC).—Pereitose vasaros "Lithuanian Bulletin" (No. 4, Vol. III), antrašte "The Lithuanian Situation," buvo pateiktas pluoštas žinių apie padėtis Lietuvoje taip kaip ta padėtis atrodė perėitą vasarą, vieneriems metams nuo paskutinės karo bangos pralinkus.

Tragingų įvykių fone, trys reiškiniai iš anuometinio aprašymo savaime išskiriami: tai Lietuvos patriotų prieš okupantą vis tebevedama ginkluota kova ir okupanto intensyviai vykdoma krašto sovietizacija su nemažiau intensyvia rusifikacija.

Paskutiniame pranešime buvo pažymėta, kad NKVD aparatas labiausiai buvo užlimtas iš Vilniaus ir jo apylinkės lenkiškai kalbančio elemento evakuavimu. Pasitvirtina, kad tų sričių labiau politiniai susipratęs elementas buvo deportuojamas į Rusijos rytus, mažiau susipratęs—į "naująją Lenkiją," anapus Kurzono linijos.

Kurį laiką Amerikos spaudoje plačiai cirkuliavusios žinios apie lietuvių masinį deportavimą į Sovietų Rusijos gilumą, panašiai kaip kad 1941 metais, nepasitvirtino.

Susipratusių Lietuvių Naikinimas

Vienok, pilnumoje pasitvirtino žinios apie beatodairinį Maskvos terorą prieš "socialiaisvetimus ir antisovietinius vienetus bei jų šeimas." Tautiniai susipratusių elemento naikinimas tebeina pilnu tempu, planingai ir plačiu mastu.

Sovietiniam režimui įprastu metodu, tautinio atsparumo turį žmonės, staigiai, iš po nakties, dingsta.

Netenka įrodinėti, kad tautos egzistencijos požiūriu, toks "selektyvus" patriotų naikinimas yra Lietuvai ne mažiau pavojingas, nei masinės 1941 metų deportacijos, kai į vieną vagoną, be atodairos, buvo grūdomos tiek tautiniai susipratūsios, tiek nesusipratūsios aukos.

Kaipo taisyklė, kaliniai Lietuvoje ilgai nelaikomi. Kalėjimui užsipildžius, ypač provincijoje, kaliniai evakuojami į Rusijos gilumą. Mat, perėjais metais, rudenyje, buvo atsitikę keli netikėti partizanų užpuolimai provincijos miestų ir kalėjimųose laikomų kalinių išlaisvinimas. Pav., yra plačiai žinomas partizanų reidas į Biržus.

Tikram vaizdui apie dabartinę padėtį Lietuvoje susidaryti, čia pat talpiname kelių, dar tik nesenai iš Lietuvos atvykusių asmenų parodymus. Dėl suprantamų priežasčių jų pavardes nutilime.

Pirmas pranešimas, datuotas pereitų metų spalio mėnesio pradžioje.

Liudininkų Parodymai

"Lietuvoje labai gyvas rusų karuomenės judėjimas. Lietuva virti log kokiui pereinamuoju punktu—karantinui. Čia pertvarkomi ir Vokietijos Rusijon atgal gražinama daliniai. Karškos ligoninės balinama kelti atgal Rusijon. Rusų kariuomenė nedemobilizuojama. Paleidžiami vien invalidai ar šiaip karo tarnybai netinkami vyrų. Vi-

si sveiki raudonarmiečiai ir toliau lieka prie ginklo. Taip pat nepaleidžiami ir mobilizuoti lietuviai. Priešingai—šaukiami vis nauji vyrų. Lietuviai skiriami į taip vadinamus "lietuviškų dalinius," kur tikrumoje nieko lietuviško nėra. Karininkai rusai, komandos rusiškos, susirašinėjimas rusiškai ir t. t. Kal kuriuose rusų pulkuose yra net "lietuviškų" batalionų ar kuopų, kuriose lietuviškumo dar mažiau. Čia net eilinių kareivių daugumą sudaro kartais rusai. Tie daliniai vadinami "lietuviški" vien propagandos sumetimais, kad užsieniui parodyti kiek daug lietuvių kovoją raudonosios armijos eilėse išvien su savo krašto "išlaisvintojais."

"Lietuvoje įvesti trijų rūšių pasai: patikimiesiems piliečiams (kompartijos nariams ir prijaučiantiems) išduodami tikri pasai, panašūs į tuos, kurie buvo išdavinėjami 1941 metais, galiojanti penkis metus; abejotino patikimumo žmonėms išduodami dviejų lapų ruožav spalvos laikinieji liudininkų pasai, galiojantieji šešis mėnesius; komunistams nepatikimiesiems žmonėms išduodamas žalos spalvos vieno lapo liudininkas. Kalbama, kad tuos žalius lapelius turį asmenis, iki pereitų metų gruodžio 31 d. turėjo būt iš Lietuvos išvežti į kitas sovietines respublikas "peraukėjimui."

"Zalius liudininkus, tarp kitko, gauna ir visi Vokietijoje atrasti Lietuvos piliečiai, visai neatsižvelgiant kokiū būdu tas ar kitas asmuo į Vokietiją pateko: prievartai išvežtas ar savanoriškai išvykęs darbas, nuo karo veiksmų pabėgęs ar vokiškių prievartai evakuotas ir t. t. Zalius liudininkas gauna net ir iš vokiškųjų kalėjimų išvadotieji asmenys. Tie asmenys neturi teisės niekur iš savo valsčiaus ribų pasitraukti.

"Nuolatinių sovietų valdžios viliojimų, grasinimų ir baudžiamųjų ekspedijų nepaisant, Lietuvos partizanai ir toliau smarkiai tebeveikia. Net pačiame Kaune ir Vilniuje neretai pasitaiko ginkluotų su partizanais susirėmimų. Rūdeniui, didesnis partizanų skaičius buvo pastebėtas besigrupuojant Kauno apylinkėse. Buvo laukiama didesnių įvykių. Pereitą vasarą ir rudenį, Lietuvos keliais iš Vokietijos į Rusiją buvo varomos didžiulės gyvulių kaimenės. Tai aplinkybės pasinaudoję, partizanai pasiskubino susidaryti didesnes gyvulių mėsos atsargas. Taip pat, partizanams netrūksta ginklų bei šovinių.

"Negailestinga partizanų kova vedama prieš lietuvių komunistus ir šiaip įvairaus plauko pakaltikus, sutikusius eiti bent kiek atsakomingesnis pareigas sovietų administracijoje. Pav., tokioje Karmelijoje (nedidelis miestelis) ir rytus nuo Kauno ties Ukmergės plentu), nuo antrojo bolševikmečio pradžios iki pereitų metų rudens, iš eilės buvo sulikviduota net 17 tarybinių viršaičių, kai kuriems iš jų teisbuvus vos kelias dienas pareigose."

Partizaninės kovos pėdsakus neretai galima užtikti ir viešoje spaudoje. Taip, pav., Lietuvoje leidžiamos "Tarybų Lietuvos" Nr. 245, iš spalio 28, pranešama apie karo teismo pasmerkimą myriop linkėje, Suvalkijos pusė, Pšis dviejų patriotų iš Kauno apylinkėje, Suvalkijos pusėje, veikiančio partizanų vieneto "Vėsusul." Pasmerktieji V. Juškevičius ir A. Blusevičius buvo kaltinami okupantams atsidavusių pareigūnų žudyme. Teismo metu paaiškėjo, kad sekmingesnei veiklai išplėsti, V. Juškevičius buvo net ištaisęs Pakuonio vykdomojo komiteto raštininku.

Sekančioje "Tarybų Lietuvos" laidoje ir vėl minimi trys kiti už panašią veiklą pasmerkti vyrai.

Tame pačiame tone, bet tik iš skirtingo požiūrio, ir pora savaičių anksčiau, mums pranešinėjo žinias kitas informatorius (žinios iš pereitų metų rugsėjo):

"Pastaruoju metu krašto rusifikacija sustensvėjo. Iš Maskvos gabenami ne tik rusų valdininkai, kolchozvaldininkai ir darbininkai, bet ir šiaip miestelėnai.

"Apie tariamąją "lietuvišką valdžią" niekas rimtai nekalba, nors šiaip suaudoję jį ir reklamuojama. "Faktiniai, krašte, be atodairos, šeiminkaukia iš Maskvos atstieptieji partiečiai tem naudodami visur esantį polcinį (NKVD) miliciją, informatoriai—šnipai ir t. t.) aparatą ir ant pilvų prieš juos šliaužio-

O TIE VISI ŠALČIAI

O tie visi šalčiai, Kokie jie kenksmingi! Žmonės nuo jų kenčia, Jaučias nelaimingi.

Nuo jų kaulai braška, Gyslos, kinkos dreba, Galva svaigsta, svyra, Visi nervai jra.

Jei kenksmingi šalčiai Tarp žmonių išnyktų, Žmonėms ant šios žemės Ramybė įvyktų.

Youngstown, Ohio

Streikas Užsibaigė

Arti mėnesio užsitraukęs plieno darbininkų streikas užsibaigė ir visi grįžta atgal prie darbo. Algos pakeltos 18½ valandai, bet ateitis parodys, ar tikrai darbininkai savo kovą laimėjo. Nes nėra mažiausios abejonės, kad pragyvenimas ir kitos reikmenys greitai pašoks ir tas laimėjimas gali visai nieko nereikšti pragyvenimo atžvilgiu.

Serga

LRKSA 63 kuopos narys, Jurgis Laukaitis, serga ir visi linki jam greitai pasveikti.

Išvyko Mokintis

Stasys Povilonis, buvęs armijos leitenantas, išvažiuo į Ann Harbor, Mich., studijuoti chemijos inžinierystę Michigan Universitete. Jis yra gabus jaunuolis ir tikiu, kad turės laimingą pasisekimą, bet to, gal, baigęs studijas, neužmirš savo tautos ir kad jis jai yra reikalingas.

Parapijos Parengimas

Sv. Pranciškaus lietuvių parapija rengia sugrįžusiems kareiviams vakariene, kovo 3 dieną, parapijos svetainėje. Nekareiviams įsiganė \$1.50.

Gražus prisiminimas iš mūsų klebono pusės.

Saulės Brolis.

ar tarnautojas iš gaunamos algos pragyventi nepalėtų. Laisvajame turguje, pav., eilutė kainuoja 10,000 rublių, svaras lašinių 120 rublių." (Pabaiga kitam numerį)

DĖLKO AŠ SKAITAU IR REMIU "ŠV. PRANCIŠKAUS VARPELĮ"?

Aš skaitau ir remiu "Šv. Pranciškaus Varpelį," nes:

- "VARPELIS" yra plačiausiai Amerikoje skaitomas religinis, patriotinis ir gražiai paveiksluotas laikraštis.
- "VARPELIS" duoda naujausių žinių iš katalikų gyvenimo Amerikoje ir kituose kraštuose. Talpina gražių aprašymų, pavyzdžių ir trumpų straipsnelių. Aprašo lietuvių kančias pavergtoje Lietuvoje ir ištrėmimo.
- KADANGI esu Trečiojo Ordino narys(ė) ir Šv. Pranciškaus, Šv. Antano mylėtojas(a), su ypatinga meile skaitau "Varpelį," kuris rašo apie Šv. Pranciškų, jo dvasią ir jo įkurtą Trečiąjį Ordiną.
- UŽSIPRENUMERUODAMAS "VARPELIS" kasmet gaunu Gražų, spalvotą, didelį sieninį kalendorių.
- REMDAMAS(A) "VARPELIS" tampa dalininkas(ė) Tėvų Pranciškonų maldų, Šv. Komunijų ir Šv. Mišų, kurias Tėval Pranciškonai laiko prie Šv. Antano kas antradienį 7:30 val. už visus "Varpelio" Skaitytojus, Fundatorius ir Rėmėjus.
- REMDAMAS(A) "VARPELIS" kartu paremiu ir Lietuvos Pranciškonų 15 klierių, kurie mokinais Europoje ir Amerikoje. Tapę kunigais, jie prisimins mane prie Viešpaties altoriaus.
- REMDAMAS(A) "VARPELIS" paremiu Lietuvos Pranciškonų darbus Dievui, Tėvynei ir Amerikos lietuvių gerovei.
- REMDAMAS(A) "VARPELIS" padeda įkurti Amerikoje paminklinį Šv. Antano Vienuolyną, kuris, komunistams okupavus Lietuvą ir panaikinus visus vienuolynus, taps vieninteliu Lietuvos Pranciškonų vienuolynu. Jame apsigyvens Lietuvos Pranciškonai karo išblaškėvi po pliatų pasaulį ir į vienuolyną naujai įstojusieji lietuviai amerikiečiai.

Kol Esu Gyvas, Noriu Gera Daryti, Todėl ir Remiu "Šv. Pranciškaus Varpelį"

"VARPELO" KAINA METAMS—\$2.00

Adresas:

"ŠV. PRANCIŠKAUS VARPELIS"
Mount St. Francis
Greene, Maine

Visų Lietuvių Mylimas ir Skaudžiai Nukentėjęs Misionierius

Tėvas Jonas Bružikas

Visiems Lietuviams įdomiai rašo iš Tremtininkystės

Jo jaudinantieji laiška! yra spausdinami

"ŽVAIGŽDĖJE"

Svenč. Jėzaus Širdies Laikraštįje

Skubėkite "Žvaigždę" užsakyti!

KAINA \$1 METAMS

"ŽVAIGŽDĖS" ADMINISTRACIJA

488 E. Seventh Street So. Boston 27, Mass.

English Section

With U. S. Silent, Lithuania Waits For War To Restore Freedom

Resistance of 60,000 Guerillas, Stand of Archbishop Skvireckas Are Characteristic of the Spirit of Lithuania Today

NEW YORK.—Writing in the issue of February 16 of "America" Magazine, Rev. Peter P. Cinikas of the Congregation of the Immaculate Conception describes the present situation in Lithuania on the occasion of the twenty-eighth year of its creation as an independent state.

"As February 16 rolls around, the harassed people of Lithuania, one of the three 'forgotten nations of Europe,' can only dream of the independence that was and might be, unless there should be a drastic change in the politics of Europe.

"Just lately, Vytautas Arunas, special correspondent of "Draugas," Lithuanian Catholic daily of Chicago, reported frantic calls from the secret radio of the Underground of Lithuania, begging for help and assuring the outside world that the war is still being waged for independence. Further, it has been reported that some 60,000 partisans, or guerrillas, are still hiding out in the dense forests of Lithuania, harassing the Soviet armies which police the Russian-occupied territories.

"Many reports of new deportations to the various sections of Russia are still coming in. The clean-up before the elections is getting under way, and all the more influential citizens will be gone from their unhappy country before the February elections.

"Vytautas Arunas, the afore-mentioned correspondent, now living in Europe, reports a pre-election campaign rally held in Vilna, the traditional capital of Lithuania, last January 9. The theatre of Vilna, filled to capacity, was the scene of a weird gathering. The chairman of the rally. An empty chair was placed under the huge rally proposed that Stalin be chosen 'real' chairman of picture of Stalin, and each zealous candidate declaimed his panegyric to the empty chair.

"All candidates proposed for the coming elections are Russian. The fifteenth candidate on the list might be a Lithuanian. Such traitors as Paleckis and Gedvilas, the first to welcome the coming of the Soviets, are getting places on district election lists, and there is no mention of Lithuanians on the National Communist Party listing.

Waiting for War

"According to reports coming out of Lithuania's Underground, the guerrillas, people in the cities and on farms, and the refugees in the various countries of Europe are even hoping for war, or something as drastic, to bring them into open conflict with the Soviet Union, in the hope that this may bring them independence. Lithuanians all over Europe feel that the conditions cannot be changed unless the United States comes out openly and demands the freedom of Lithuania and the Baltic States. Much hope is placed in the United States, though the last Moscow Conference did not leave the people of Lithuania very much hope for the future.

"Some 250,000 refugee Lithuanians are in the various countries of Europe, each living in fear that he may be sent back to Russian Lithuania. Many thousands are considering suicide as an alternative to returning. All would rather live as the destitute of Europe than as inhabitants of Siberia upon their return to occupied Lithuania.

"Thousands of America's Lithuanians are receiving letters from loved ones in Lithuania, but there is no news except bits concerning personal affairs. Practically nothing has leaked out as to the conditions now prevailing in Lithuania. The only Lithuanians receiving UNRRA aid are those outside their country. The suspense for the home front is sickening.

The Archbishop Stands Firm

"The Metropolitan Archbishop of Kaunas and Assistant to the Holy See, Joseph Skvireckas, in his letter to the Catholic Bishops of the world implores intervention for the recovery of national independence. Archbishop Skvireckas writes in his letter:

We solemnly declare before God Almighty and our Saviour, His Son, that the Lithuanians are firmly decided to recover their national and political independence and to re-create a real free state. Lithuanians will never consent to become the Russian colony against which they struggled in the past centuries in order to maintain their existence, culture and Catholic Faith. This is why every Lithuanian rebels against any and all suggestions that he undergo the atrocious yoke of atheistic Soviet Communism.

Appeals Continue

The spirit expressed by Archbishop Skvireckas sets the tone of the celebrations or commemorations of this coming February 16 here in the United States. The spirited determination of the 60,000 guerrillas in Lithuania proper and the resoluteness of Archbishop Skvireckas will characterize the commemoration this year. Appeals have been sent to the Congress and State Department at least

COMEDY-CONCERT

"KUPROTAS OŽELIS"

Sponsored by St. Casimir's Choir
—at—
ST. CASIMIR'S HALL

Sunday, March 2, 8 P. M.

Life of Catholic Aviation Pioneer to be Filmed

LOS ANGELES.—The life story of John J. Montgomery, one-time professor of physics at the University of Santa Clara, who pioneered with heavier-than-air craft 17 years before the celebrated Wright brothers made their first glider flight in 1900, is going to be filmed in Hollywood.

Mr. Montgomery studied physics at the University of Santa Clara and at the University of San Francisco where he was graduated in 1879. Soon after his graduation, he began experimenting with gliders and constructed his first one in 1883 on a ranch. The glider was

loaded aboard a wagon and taken to a crest on Otay mesa, south of San Diego. Aided in the take-off by his brother, Jim, Mr. Montgomery soared the glider at an altitude of 30 or 40 feet for 603 feet toward the ocean. Many experts in aeronautics insist this was the first heavier-than-air flight in history.

In 1897, Mr. Montgomery went back to the University of Santa Clara, where he began teaching physics. A work shop was established in a basement at the university, and there he built a tandem glider, which was christened the "Santa Clara." On April 20, 1905, a parachute jumper, named Daniel Maloney, strapped himself in the "Santa Clara," which was towed by a balloon 4,000 feet in the air and cut loose. He flew the glider to a world record of 22 minutes. This flight is believed to have been the first ever blessed by a priest. Mr. Maloney was killed four months later in a glider crash.

Mr. Montgomery married Regina Cleary, a childhood sweetheart. He was killed in a glider test flight on Oct. 31, 1911, in Evergreen Valley near Santa Clara. The flight was to have been his final one before installing a gasoline

JOCISM: A MOBILIZATION OF YOUTH FOR CATHOLIC ACTION

(Having pointed out the characteristics of Catholic Action in one of the articles of this series, we then viewed the definition of Catholic Action as given to the world by Pope Pius XI. Now we turn to two forms of Catholic Action in practice, namely, Jocism and the Grail-workers.)

During the latter half of the 19th century and the opening decade of the 20th century, the condition of the working class was one of great misery. A young man, Joseph Cardijn, a Belgian, viewing the situation, desired most ardently to reconquer the masses and to rechristianize the world of work. He entered the sacerdotal priesthood and shortly after his ordination, because of his intense interest in the laboring classes, he was appointed curate in a working class parish of Brussels. Here he began his experiment by gathering around him a group of young young men and women of the working class.

Rosy as the project looked at the outset, all activity of Father Cardijn was abruptly interrupted in August, 1914, when the Germans invaded and occupied Brussels. Father Cardijn himself was accused by the Germans of intercourse with the Allies and after being arrested on that charge he was cast into prison.

Profitably spending his time of imprisonment, Father Cardijn thought out—with the aid of his past experience—the whole problem of the wage-earning youth. Shortly after the Armistice, Father Cardijn was released from prison. In 1919 he became the director of social works in Brussels. He enlarged the field for experiment, and with the help of Fernand Tonnet he founded the "Jeunesse Syndicalitee."

In 1924, this group received its mandate for Catholic Action from the Belgian episcopate. The name of the group was changed to "Jeunesse Ouvriere Chretienne"

(Young Christian Workers).

Within a year after its official recognition by the Church, the Jocist organization increased to 600. In 1930, at Namur, Belgium, where a Jocist Congress was held, approximately 6,000 delegates were present. The movement seems to parallel that of the early Church in rapidity, universality, and supernatural character of its development. Since, 1924, Jocism embraces mobilized youth in at least 40 countries with an all out purpose to assist the hierarchy in Christianizing the environment of the young workers through their united force of radiating Christianity.

Among Jocist leaders on this side of the Atlantic, Father Henri Roy, founder of Jocism in Canada, seems to stand out the most. He has likewise been at work in the New England States and in a few years of work there had established contact with leaders in 35 states and 110 cities.

Parallel with Father Roy's work, is the enthusiasm of many priests familiar with Jocism through personal contacts or correspondence. Father Cardijn, who has since been made a Canon, himself commissioned Father Kanaly of Ponca City, Okla., to organize Jocist groups in the United States. Father L. Putz, C.S.C., for eight years a Jocist chaplain in France, has made Notre Dame famous not only for football teams, but as a flourishing center of Jocism for the midwestern universities and colleges. Among the most active Jocist groups are those directed by Monsignor Reynolds Hillenbrand in Chicago. Others who should be mentioned are Father J. Mann, C.S.S.R., of St. Louis, Father Henry G. Alker of Los Angeles, and Father Quentin Renaud of Detroit.

Bro. Ignatius Kinchius, S.M

a thousand times during the past years, but on this February 16 there will be other thousands who will call on Congress by way of resolutions.

"So long as Lithuania is occupied by Russia, or any other foreign power, there will be a cry for help from the people of a 'forgotten nation of Europe.'"

ANNIE LAURIE

A Play in Three Acts
Sponsored by the Senior Class
of St. Francis Academy,
Baldwin Township

Tues., Thurs., and Fri.
Feb. 26, 28, and Mar 1

Admission 75 Cents

engine to convert the glider into a plane. It was witnessed by Mrs. Montgomery. He brought the glider in for a landing, was but 10 feet above the ground, when the craft swayed and he lost control. The glider nosed over and Mr. Montgomery's neck was broken in the crash. He died a few moments later in the arms of his wife.

The film of his life will be made by the Columbia Studios and will also detail the interest of the Catholic Church in the early days of aviation.

POPE RISKS HEALTH WITH "18-HOUR DAY"

VATICAN CITY.—Pope Pius XII is continuing his customary routine of 18 hours of work and study each day, despite some recent indications that his health is suffering under the cares of state and the burden of business connected with this week's consistories.

From members of the papal household, it was learned recently that the Pope usually retires at 1 a. m. and arises at 6 a. m. He takes a nap during the day.

To get his work done with maximum speed, the Pope drafts documents on a typewriter.

Persons close to him say the clatter of his typewriter can be heard in his private apartments most afternoons between 2:30 and 4 p. m. and again from shortly after 5 until 7 p. m. After supper, he studies and then types again until midnight when he reads an hour before retiring.

The only period during the long day when the pontiff is not engaged actively in handling church business comes in the late afternoon when for an hour he takes an automobile ride.

The Pope's luncheon and supper are light and brief, averaging 20 minutes each.

His meals usually consists of a cup of broth or rice, a small portion of chicken, vegetables and sometimes a soft boiled egg.

World War III Predicted By Father Sheen

CONSHOHOCKEN, Pa.—Another global war within 15 years was predicted here this week by the Rt. Rev. Msgr. Fulton J. Sheen, professor of philosophy at Catholic University of America.

Addressing a gathering in St. Matthew High School, the noted radio orator said it is foolish to argue over the site of a permanent home for UNO because it "won't last long enough to need one."

He said that another war in prospect because of the "moral disintegration of the entire world." He charged:

"Not a single positive major objective for which we fought World War II has been achieved. The general abandonment of moral precepts throughout the world will plunge the world into another global war within the short space of 15 years."

He branded the use of the atomic bomb as "just as bad as the burning of human beings in furnaces by the Nazis," and denounced appeasement of Russia.

"I'LL SERVE IN HEAVEN"—ARCHBISHOP

CLEVELAND.—Archbishop Joseph Schrembs promised before his death to serve the Diocese of Cleveland in heaven as he had served it on earth for 24 years as its bishop.

This was revealed last week when the archbishop's will was filed for probate. An accompanying letter to his successor and executor, Bishop Edward F. Hoban, closed with:

"As I loved my diocese and spent myself for it during life, so will I love it and spend myself for it in the Life Everlasting which the Merciful Father above will give me."

The Archbishop left his entire estate, after payment of individual bequests, to Sisters College "for the higher education of the Sisters of the diocese."

ST. ANTHONY has held a commission in the Brazilian army since 1710, advancing in rank from a captain to a lieutenant colonel. His salary goes to the Church.

Annual Pre-Lenten Supper—

Tuesday, March 5

At ST. CASIMIR'S HALL, SOUTH SIDE

After Supper: Dancing and other amusements

All Welcome

Hitler-Stalin Policies Seen Alike by Writer

BROOKLYN.—Russia's confessed objective today is the same as Hitler's when the late Nazi leader appealed for rearmament and lebensraum, which led to World War II, said the well-known Washington correspondent, William Phillip Simms in last Monday's Scripps-Howard papers. The indictment by Mr. Simms appeared in the New York "World-Telegram" under the heading "Soviet Mask Off."

The "deadly parallel" between Stalin's policies, as revealed in his speech over the week-end, and Hitler's program are set forth in convincing manner. Both totalitarian leaders had one party elections, both denounced encirclement, both blamed world capitalism for war, both demanded rearmament, both hid behind the mask of lebensraum, and both seized near-by nations for "protection."

In Church Papers Only: The Biggest Story of 1946

Columnist Dorothy Thompson, in her syndicated article of February 11, said:

"The only organized attempts to tell the American people the facts about starvation conditions have come from outside the government and in order to get real light it has been necessary to read church publications... all of which have been predicting, since fall, exactly the state of affairs that the President now, very late, admits, and now, very late, takes steps to rectify..."

Miss Thompson has access to every "general"—sometimes called "secular"—news source. She has trained researchers at her command. But she had to read the church papers to get the biggest story of 1946—the world food crisis. Need anything more be said to the readers of this paper, before whom the facts about starvation in Europe and Asia has been placed each week for months? There is no "pall of silence" in the Catholic press!

February, the Press Month!

February, of great worth, Comes to us as the Press Month; And each year it comes to say: Please support your press each day.

Let's support our Catholic press, And let's wish it all success; Let us read it every day: Learn to follow Christ, the Way.

Christ, indeed, will truly bless All supporters of the press; And Christ's blessing spells success For the future of our press. REV. M. J. URBONAS.

STS. PETER AND PAUL Homestead

TO BE MARRIED: Miss Bardzil of Bridgeville and Mr. Vincent Kraus of South Side and Homestead are to be married Saturday, Feb. 23. Breakfast will be served for the immediate families at the Fifth Ave. Cafe.

MASS FOR LITHUANIA: On the occasion of the twenty-eighth year of the creation of Lithuania as an independent state, the Holy Sacrifice of the Mass was offered Sunday, Feb. 17 in behalf of the suffering Lithuanians.

ST. CASIMIR'S Pittsburgh

BAPTIZED: William Alexander the son of Mr. and Mrs. Alex Williams Stanis, was baptized Sunday, Feb. 17. The mother is the former Mary Censels. The sponsors are Algert Martinaitis and Mrs. E. Patz.

DIED: Mrs. Agnes Kepelinska of 108 W. Woodford St., Carnegie died Wednesday, February 14 and was buried the following Monday. She is survived by a daughter, Margaret, and her husband, Anthony.

John Vienažindis of Soho was buried on Wednesday, Feb. 21.

ILL: Casimir Normantas of Fritz St. is seriously ill. So is John Janulis of Wyandotte St.

SERVICEMEN: Among the men to be honorably discharged are Albert Zasnas and Victor M...

LOST LEASE—MUST VACATE IN 30 DAYS

Complete Bars, Tapping Outfits, Club Bars, C... Faucets, Pumps, Gen... Supplies, Coolers, Drom... Beer Outfits for Homes... nics, Parts, Supplies, Gl... ware. Open 1 to 4 P. M. Big Savings—Buy To... S. J. WOOD COMPANY 113 Smithfield St., P...

HELP WANTED MALE

Reikia Darbininku

MEN for Storeroom,

Housemen,

Also Yard Men and

Bar Boy.

Permanent Positions

Age 18-60

Union Scale

Apply Timekeeper

HOTEL SCHENLEY

HELP WANTED FEMALE

Reikia Darbininku

WOMEN—

Dish Pantry

Kitchen Employees

Permanent Positions

Age 18-50

Union Scale

Apply Timekeeper, 9

HOTEL SCHENLEY

Iron City Clock Hospital

Lietuvis Laikrodininkas JOHN KAMARAUSKAS

EXPERT REPAIRERS CLOCKS, WATCHES and JEWELRY

2120 Forbes St., Pittsburgh, Pa

Pittsburgho ir Apylinkės Naujienos

Kaip Pittsburghiečiai Minėjo Vasario 16

Sekmadienį, vasario 17 d., 3:30 val. po pietų, Lietuvių Piliiečių Svetainėje, South Side, J. Brazauskas paleido savo garsiakalbius svetainėje ir lauke ir pradėjo lietuviškas dainas, taip kad visoje South Sidėj skambėjo.

Ketvirtą valandą P. Pivarūnas, ALT vice-prezidentas, atidarė programą pakviestas kun. J. Misių sukabėti maldą. Kun. Misiaus kalbėta maldą buvo labai įspūdinga, ne vienas sugraudino širdį. Toliau, P. Pivarūnas pakvietė P. Dargį vesti programą, kuris, po trumpos kalbos, perstatė šv. Kazimiero parapijos chorą, vadovybėje K. Bazio; choras gražiai sugiedojo Amerikos ir Lietuvos himnus ir dar keturias daineles, pritaikytas momentui.

Pirmu kalbėtoju buvo jaunas kunigėlis E. Bulevičius, kuris, nors čia gimęs, bet gražiai lietuviškai pasakė kalbą ir ragino turėti vilčių, kad Lietuva ir vėl bus laisva.

Antras kalbėjo S. Gabaliauskas; jis trumpoj bet įspūdingoj kalboj patarė nuleisti rankų, visiems kartu dirbti ir tikslas bus atsiektas.

Sekė švento Pranciškaus Akademijos mokinių, jaunų merginų grupė, kurios apsiėmė rengti tautinio rūbais, pašoko keleta lietuviškų šokių. Iš viso buvo 12 šokikių ir 1 pianistė. Laikė šokių moterų ir choristų grupė perėjo per svetainę parinkti aukų Lietuvos vadavimo darbui; surinkta suvirš \$300. (Aukotojų sąrašas bus paskelbtas vėliau.)

Toliau gana gražią kalbą pasakė adv. E. Schultz; sako, nors mano liežuvis biskį surūdijo būnant kariuomenėj, bet aš manau, kad jūs mane suprantate.

Kalba Pittsburgho miesto majoras David L. Lawrence. Jis yra žymus kalbėtojas ir savo gražioj ir ilgokoj kalboj patarė lietuviams nenuostoti vilties, nes jos protėviai airiai per septynis šimtus metų kovojo kol gavo nepriklausomybę, tai, sako, ir jūs lietuviai dirbkite toj pat linkmėj, o jei jums reikės mano pagelbos, aš būsiu su jumis. Tai labai reikšmingas pareiškimas tokio žymaus žmogaus.

Paskutinis kalbėtojas buvo Mykolas Vaidyla, "Sandaros" redaktorius ir ALT išdininkas, iš Chicagos. Jis savo ilgoj ir įspūdingoj kalboj daug ką pasakė, ypač pabrėžė, kad mūsų kova gali būti ilga ir sunki, bet dabar jau yra daugiau vilčių ją laimėti, kaip buvo keli metai atgal, kol Amerika kariavo.

Nors mes, lietuvi, pirmutiniai permatėme Rusijos sukurtą ir grobikiškumą, bet iš pradžių niekas nenorėjo mūsų klausyti, nes tada Rusija kariavo šalia aliantų. Bet dabar patys amerikiečiai jau pradeda pamatyti, kad su Stalinu reikės susikibti, nes Amerika kariavo už žmonių laisvę, kurią Hitleris norėjo sutremti. O dabar pasirodo, kad Stalinas niekuo nesiskiria nuo Hitlerio, tik tiek, kad vienas rudas, o kitas raudonas, bet lygūs diktatoriai.

Prieš uždarymą susirinkimo kun. E. Vasiliauskas perskaitė atitinkamą rezoliuciją, kurią publika vienbalsiai priėmė. Rezoliucija ant rytojaus išsiųsta įvairiems Amerikos valdžios pareigūnams ir spaudai.

Lietuvos nepriklausomybės 28 metų sukakties minėjimas baigėsi 6 val. vakare.

Septintą valandą vakare ten pat, žemutinėj svetainėje, buvo vakarienė, surengta Pittsburgho sandariečių, pagerbimui "Sandaros" redaktoriaus.

Vakarienėj dalyvavo suvirš 100 žmonių. P. Pivarūnas savo farmoj priaugino paršiukų, o mūsų darbščios moterys juos iškepė, tai tikrai buvo puikus pokilis ir užbaigimas taip brangios lietuviams dienos — 16-tos vasario—minėjimo.

Vakarą vedė F. Rodgers, gražias kalbas pasakė P. Pivarūnas, J. Stilonas, S. Gabaliauskas, M. Gabaliauskienė, M. Vaidyla, P. Marimokas, J. Virbickas, B. Pivarūnienė, V. Količienė, J. Norriš, P. Dargis, adv. E. Schultz ir S. Bakanas. Visi biznieri, kurie dalyvavo, perstatyti publikai iššaukiant juos atsitoti.

Juozas Virbickas.

Kun. Skripkaus Sukaktuvės
Vasario 15 d., kun. J. Skripkus minėjo 20 metų sukaktuves, kaip jis eina seserų kapeliono pareigas. Po iškilmingų šv. Mišių, seserys akademikės ir visi kiti susirinko pusrūbais laike kurių seserys priėmė jubilato pagerbimui programą.

Moterų Auxiliary Rengia Card Party

Lietuvių Moterų Auxiliary rengia card party, Piliiečių Svetainėje, 1725 Jane St., So. Side, kovo 31 d. Prasidės 7 val. vakare.

Si moterų grupė visados suruošia linksmus ir gražius pažmonius, tai ir ši kartą bus labai gerai prirengtas vakaras. Bus visokių prizų, dovanų ir gardžių užkandžių. Visi pittsburghiečiai ruoškitės dalyvauti šiame pažmonyje.

"500" Kortų Komisija.

SOUTH SIDE
SV. KAZIMIERO PARAPIJOJE

Biznierių Vakarienė Jau Artinasi

Lietuvių biznierių vakarienei visi smarkiai ruošiasi. Vakarienės surengimui vadovauja p. Adomas Marčulaitis. Jis jau turi paruošęs visus planus ir juos sumanią vykd. Gabiausias virėjos pakviestas. Aptarnautojos pakviestos. Visiems parapijonams ir parapijonkoms, kurių tik antrą turėta, tikietai pasiūsti. Užtat ant Carson Street girdeitis šnektos ir pasitarimai, kad negalima praleisti progos ir reikia kuoskaitlingiausiai dalyvauti vakarienėje.

Vakarienė, kaip tikietai parodo, įvykis užgavėnėse, antradienį, kovo 5 d.; prasidės 5:30 ir tęsis iki 9 val. vakare, o paskui, iki pat gavėnios, bus šokiai ir žaidimai už tą pačią vakarienės kainą.

Jei visi jau ruošiasi į vakarienę, tai ir aš neatsiliksiu.

Ateik ir tamsta, visi gardžiai užsigavėsimė.

Iš Choro Darbuotės

Ant Carson St. nugirsta svarbi žinia iš mūsų šv. Kazimiero parapijos choro veiklos. Šis choras, vadovaujamas mūsų gabaus ir sumaningo vargonininko muziko K. Bazio, ruošia labai gražią programą šeštadienį, kovo 2 d., mūsų mokyklos svetainėje, lygiai 8 val. vakare. Programa susidės iš gražaus koncerto ir smagios komedijos. Verta išgirsti ir pamatyti kiekvienam mylinčiam dailę. Tad įsitęmykit dieną, vietą ir valandą.

Iki šiol šv. Kazimiero parapijos choras dar nei karto nieką nesuvylė, tai būkime tikri, kad nei ši kartą nesuvils. Amerikoniškų koncertų, "muvių" ir kitokių prasmatybių galima pamatyti ir išgirsti kasdien, bet tikrai grynų, gražių lietuviškų koncertų ir teatrų ne visados — tai retenybė. Todėl nepraleiskime šios progos, kovo 2 d., 8 val. vakare, būkime šv. Kazimiero svetainėje — čia pajusime, kad lietuviybė dar gyvuoja. ZET.

HOMESTEAD

Vasario 6 d. įvyko Garbinimo Altoriaus Draugijos susirinkimas. Mūsų parapijos moterys ir merginos šią draugiją pilnai remia, jau draugija turi 50 narių. Be abejoj, galėtų dar tiek pat įsirašyti ir vienybėje darbuotis.

Šiame susirinkime nutarta gavenios laiku numegsti mezejinių ir išleisti geriemis tikslams. Ši reikalą tvarkys Katrė Brazinskienė pagelbstinti Onai Bardzilauskienė. Narės taipgi pasižadėjo prisidėti prie moterų vajuos už išlaisvinimą Lietuvos nuo Rusijos valdžios. Kadien nuo vasario 16 šių metų iki vasario 16, 1947 metų, kiekviena narė sukalbės po 3 Sveika Marija ir Garbė Būk Dievui Tėvui.

Po susirinkimo buvo draugiškas vakaras, kurį vedė T. Davidauskienė ir M. Dimšienė. Raštininkė.

Praeitą sekmadienį, Lietuvos nepriklausomybės sukaktuvių proga, mūsų klebonas kun. E. Vasiliauskas bažnyčioje ragino visus pasimelsti už Lietuvą; taipgi perskaitė Chicagos arkivyskupo (dabar kardinolo) Stritch kalbą ir kun. J. Balkūno maldą už Lietuvą. Choras sugiedojo gražių lietuviškų giesmių, vadovaujant seseriai pranciškietei.

Mūsų klebonas ir daug homesteadiečių dalyvavo Lietuvos nepriklausomybės minėjime Pittsburghe. Amerikonas.

PAIEŠKOMI ASMENYS

Aleksas Frankel, sūnus Karolio, kilęs iš Radviliškio kaimo, Kreknavos valsčiaus, Panevėžio apskr. Pranas Gabalis, kilęs iš Nauksuotės kaimo, Tirkščių valsčiaus, Mažeikių apskr. gyveno New York, N. Y. Jonas Garys, sūnus Jono, kilęs iš Joniško, Sialų apskr. gyveno Chicage. Pranas Gallūnas, kilęs iš Skamarakių kaimo, Subačiaus valsčiaus, Panevėžio apskr. gyveno New York, N. Y. Jonas ir Leonas Gedvilai, sū-

nūs Antano, kilę iš Nemakščių kaimo, Šešuvilės valsčiaus, Tauragės apskr. gyveno Chicage. Antanas ir Jonas Gerčiai, sūnūs Juozo, kilę iš Lingių fermos, Skaudvilės valsčiaus, Tauragės apskr. gyveno Chicage.

Gustavas Glasas, kilęs iš Liubavo valsčiaus, gyveno Pittsburgh, Pa. Aleksas Glebavičius, sūnus Jono, kilęs iš Istricos, Panevėžio apskr., gyveno Gardner, Mass.

Leonas Gližeris, sūnus Antano, kilęs iš Duplėtų kaimo, Kretingos valsčiaus, gyveno Chicage. Boleslavas Gosmefskas ar Gosnewski.

Kazimieras Goštautas. Antanas ir Jadvyga Gražiai, gyveno Grand St., Jersey City. Rozalija Gražienė-Augustinaitė, dukte Juozo, kilusi iš Anykščių valsčiaus, Utenos apskr.

Jonas Gričius, sūnus Juozo, kilęs iš Alsėdžių valsčiaus, gyveno So. Halsted St., Chicage. Ona Grigaitienė-Zurlytė).

Leonas ir Aleksandras Grigaliūnai, kilę iš Gudpėdžių kaimo, Pašvitinio valsčiaus, Sialų apskr. Pranas Grigaliūnas, sūnus Povilo, kilęs iš Keginių-Kupiško, gyveno New York.

Juozas Grimalauskas, kilęs iš Alksnėnų, gyveno Newark, N. J. Jonas Gudaitis, kilęs iš Silininkų kaimo, Kidulų valsčiaus, Sakių apskr. gyveno New York.

Mateušas Gužauskas, sūnus Mateušo, kilęs iš Gruzdžių valsčiaus, Sialų apskr. Stasė Huberienė-Jonaitė arba Stella Huber, kilusi iš Vaigalių kaimo, Lygumų valsčiaus.

Jovana Indrulienė-Taunytė, dukte Juozo, kilusi iš Zeimių, Sialų apskr. Indrulienė ir jos dukra Lilija, kilusi iš Linkuvos, Sialų apskr. gyvensi Philadelphia, Pa.

Ivanauskai ar Iwanowski, Boleslavas, Juozas ir trečio vardas nežinomas, broliai Tomo Iwanauskai, kilę iš Utenos apskr.

Juozas Jakulis, kilęs iš Kazylų kaimo, Kriukių valsčiaus, gyveno Kanadoje.

Juozas Jankaičius, kilęs iš Alksnėnų, gyveno Newark, N. J. Janešas, kilęs iš Telšių valsčiaus ir apskr. gyveno Chicage.

Pranas Janulaitis, gyveno Detroit, Mich. Tomas Janulis, sūnus Mato, kilęs iš Lalbalių kaimo, Velsėjų valsčiaus, Seinų apskr. gyveno Chicage.

Stasė Janušaitė, dukte Leono, gimusi Amerikoje, gyvensi Boston, Mass.

Juozas Kazys ir Petronėlė Janušauskaitė, kilę iš Graučų kaimo, Viduklės valsčiaus, Raseinių apskr. gyveno Chicage.

Leonas Janušauskas, sūnus Felikso, kilęs iš Skėrių kaimo, Zidikių valsčiaus, gyveno Boston, Mass.

Juozas Jargentas, kilęs iš Vangų kaimo, Kauno apskr. Stasys Jasilionis, sūnus Igno, kilęs iš Pušaloto valsčiaus, gyveno Chicage.

Povilas Ječius, sūnus Prano, kilęs iš Kupiško, gyveno Chicage. Juozas Jenčius, kilęs iš Ploksčių, Sakių apskr. gyveno New York, N. Y.

Jurgis Ješmantas, kilęs iš Silsočių kaimo, Gražiškių valsčiaus, Vilkaviškio apskr. Frikas Jogšys ar Jogschies.

Leonas Jonušas, kilęs iš Skėrių kaimo, Zidikių valsčiaus ir gyveno Boston, Mass. Antanas Juodelis, sūnus Adomo, kilęs iš Anykščių valsčiaus, gyveno Chicage.

Ieškomieji ar apie juos žinantieji maloniai prašomi atsiliepti: Consulate General of Lithuania 41 West 82nd Street New York 24, N. Y.

LIETUVOS KONSULATO CHICAGOJ PAIEŠKOJIMAI

Dominikas Antanaitis, kilęs iš Taukuočių kaimo, Smilgių valsčiaus, Panevėžio apskr. Andrius ir Liudvikas Antanavičiai, kilę iš Vovirėnų.

Jonas Beleckas, Lietuvoje gyveno Puoze, Kupiško valsčiuje, Gyveno Bostone. Leonardas Bugaila, gyveno Duques, Pa.

Kotryna Bulvydienė. Jadvyga Černiauskienė-Sulcaltė, kilusi iš Janušavos kaimo, Kėdainių apskr. Antanas ir Teklė (Bugailaitė) Elsmontal, gyveno Duquesne, Pa.

Jonas Gotautas (Gotow), gyveno 1230 Sacramento Ave., Chicage. Petronėlė Jablonskaitė, kilusi iš Salantų, Gyveno Chicage.

Juozas Jakimavičius, kilęs iš Janėnų kaimo, Svėntažerio valsčiaus, Seinų apskr. Vincas Jančius, iš Jančių kaimo, Sakių apskr. gyveno Chicage.

Kazimieras Jankauskas, kilęs iš vidugirių kaimo, Saločių valsčiaus, Biržų apskr. 1918 metais buvo grįžęs Lietuvon ir 1921 metais vėl išvyko Amerikon. Gyveno Chicage.

Vincas Jančius, iš Jančių kaimo, Sakių apskr. gyveno Chicage. Kazimieras Jankauskas, kilęs iš vidugirių kaimo, Saločių valsčiaus, Biržų apskr. 1918 metais buvo grįžęs Lietuvon ir 1921 metais vėl išvyko Amerikon. Gyveno Chicage.

Šv. Kazimiero Parapijos Choras Rengia

TEATRĄ IR KONCERTĄ

—Kuris Įvyks—

Šeštadienį, Kovo 2, 1946

SV. KAZIMIERO PARAPIJOS SALĖJE

—Stato Scenoje—

"KUPROTAS OŽELIS"

Visas pelnas yra skiriamas parapijos naudai—senų skolų išmokėjimui.

Prašome visus kuoskaitlingiausiai dalyvauti. Įžanga 50c.

Juozas Jankus, kilęs iš Pavandenio bažnytkaimo, Varnių valsčiaus, Telšių apskr. Mykolas Juška, gyvena Chicage. Juozas ir Jurgis Kazlauskai, kilę iš Rudaminos kaimo, Seinų apskr. Bronė Lukaitienė-Tamašauskaitė, iš Alvito miestelio, Vilkaviškio apskr. Marta Malvicaitė, kilusi iš Burgačių kaimo, Sakių apskr. Magdalena Mankienė-Vengrytė, gyvena Chicage. Jonas ir Anupras Meidūnai, kilę iš Svenčionių apskr. Antanas Milškevičius, gyveno Dayton, Ohio. Dominikas Norūnas. Veronika Norvaišienė. Ona ir Valerija Papiuskauskaitės, kilusios iš Dabikinės vienkiemio, Papilės valsčiaus. Istekejūsus, viena už Biliūno, antra už Midžiūno. Gyveno Chicage.

Aleksandras Papiuskas, kilęs iš Dabikinės vienkiemio, Papilės valsčiaus. Gyvena Chicage arba turi ūkį netoli Chicagos.

Povilas Petrulis, kilęs iš Vabalninko valsčiaus, Biržų apskr. vedęs Mariją Jankauskaitę, gyvena Chicage.

Pocius, savo laiką buvo Nalagių kaimo, Vovirėnuose. Emilija Pranckūnaitė, gyveno Philadelphiaje. Emilė Prosevičiūtė, gyvena Chicage.

Petras Sirka, gimęs 1908 metais, gyveno Fabrikų kaimo, Ukmergės apskr. Petras Šežas, gyvena Kenosha, Wis.

Teklė Sorienė, gyvena Chicage. Kazys Stankevičius, iš Rukių kaimo, Ukmergės apskr. Petronėlė Starožinskaitė, gyvena Chicage.

Edmundas Starolis, apie 10 metų atgal stoji J. V. karo lakūnų mokyklon. Antanas ir Ieva (Jakimavičiūtė) Vegėl, gyvena Detroit, Mich. Ieva kilusi iš Seinų apskr. Janėnų kaimo.

Jonas Veleckas, iš Juodalaukio kaimo, Daugėliško valsčiaus, Svenčionių apskr. Vincas Ziekas, gyvena Chicage.

Aukščiausi išvardintieji asmenys ar apie juos žinantieji prašomi atsiliepti: CONSULATE OF LITHUANIA 30 No. LaSalle St., Chicago 2, Ill.

Prašo Atsišaukti Gimines Amerikoje

Juozas Pocius, kilęs iš Kruopių valsčiaus, Lietuvoje, paieško savo dėdžių Vinco ir Klemenco Pocių, gyvenančių kur nors Pittsburghe ar apylinkėje. Prašo parašyti adresu: Juozas Pocius, Gefangenennummer A-717575, Lager - Bezelchnung, No. 2227 P. O. W. Camp, Great Britain. Juozas Pocius yra anglų karo belaisvis.

Alfredas Štaudė paieško savo dėdžių Jono, Jurgio ir Konstanto Stasevičių (Stosell), kilusių iš Puipių kaimo.

A. L. WENSLOVAS LIETUVIS GRABORIUS LAISNIUOTAS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Nauja moderniška koplyčia dykal visiems. Kreipdamiesi į mus turėsite mandagų ir sąžiningą patarnavimą

Tel. HEMlock 0203

2128 Carson Street S. S. Pittsburgh, Pa.

mo, Seduvos valsčiaus, Panevėžio apskr. Vienas jų yra gyveno Pittsburgh, Pa.

Alfredas Štaudė dėl karo aplinkybių yra patekęs į Vokietiją, o jo motina, Anelė Štaudienė (Stasevičiūtė) yra likusi Lietuvoje, Panevėžyje. Stasevičiai yra Štaudienės broliai.

Alfredo Štaudės dėdės Stasevičiai prašomi atsiliepti šiuo adresu: Alfredas Štaudė, Weillheim, Kr. Nurtigen, Weillheim D. P. Camp 656, R. P. No. 14, UNRRA Team No. 513, U. S. Zone, Germany.

Garsinkitės "Lietuvių Žiniose"

KRAUS THE JEWELER
V. J. KRAUZLIS, Savininkas

1816 Carson Street S. S. PITTSBURGH (3), PA. EVERGLADE 4850

Cedar 2200

Lietuvis Graborius
Jos. B. Wentz, Jr.
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Gražią koplyčią laidotuvių duodame nemokamai

1323 North Franklin St. N. S., PITTSBURGH, PA.

Phone, FEderal 1622

HASER FUNERAL HOME
AMBULANCE SERVICE
Mes esame dėkingi už jūsų biznį

512 Chartiers Avenue McKEES ROCKS, PA.

Pavyzdinga Lietuviška Užveiga

VIOLA ŠIMKUNAS CAFE
GOOD FOOD
BEER—WINES—LIQUORS

2116 Forbes Street CO. 4809 PITTSBURGH, PA.

DANCING VISIT DANCING

BATZ'S CAFE
THE NITE CLUB OF THE SOUTH SIDE
CHAS. BATZ Jr., Prop.

Delicious Home-cooked Meals
Dancing Nitely—Orchestra Tuesday and Friday

145 So. 22nd Street HE. 9381

MALONUS-ir PATENKINANČIAI SKANUS

DUQUESNE PILSENER
"geriausias alus visame mieste"

JOHN'S MEAT MARKET
JOHN GREBLIŪNAS, Savininkas

A FINE SELECTION OF HIGH QUALITY FRESH MEATS IS PARTICULARLY HANDLED

Homestead 2589
1601 McClure Street Homestead, Pa.

Upper—
h 5
SOUTH SIDE
amusements
All Welcome
ST. CASIMIR'S Pittsburgh
WEDNESDAY, February 13
The mother is the first
survived by a daughter
Mrs. Agnes Kępielis
W. Woodford St.,
The following
survived by a daughter
et, and her husband
Vienažindis of Sob
on Wednesday, Feb. 2
Casimir Normantas of
is seriously ill...
anulis of Wyandotte S.
ICEMEN: Among the
honorable discharged
Zasinas and Victor M...

LEASE—MUST VACATE IN 30 DAYS

Complete Bars, Tapp
s, Club Bars, C
ts, Pumps, Gen
ies, Coolers, Dra
Outfits for Home
Parts, Supplies, Cl
Open 1 to 4 P. M.
Savings—Buy To
WOOD COMPANY
Smithfield St., Pp

HELP WANTED MALE

teikia Darbininkų

for Storeroom,
ousemen,
Iso Yard Men and
ar Boy.

ermanent Position
Age 18-60
Union Scale
Apply Timekeeper
OTEL SCHENLEY

HELP WANTED FEMALE

teikia Darbininkų

EN—
Dish Pantry
Kitchen Employees
ermanent Position

Age 18-50
Union Scale
ly Timekeeper, 9
OTEL SCHENLEY
Clock Hospita
Laikrodininkas
KAMARAUSKAS
T REPAIRERS
TCHES and JEWELRY
St., Pittsburgh, Pa

CLEVELANDO ŽINIOS

LIETUVIŲ ŽINIOS
Savaitinis laikraštis
Leidžia Lietuvių Komos Katalikų
Literatūros Draugija, Inc.

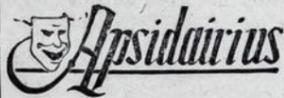
Kainuoja:
Jungt. Valstybėse metams \$3.00
Jungt. Valstybėse pusmečiui 1.50
Užsieny metams 4.00
Užsieny pusmečiui 2.00
Skelbimų kainos sulg susitarimo

Clevelando skyrius, 6802 Superior
Avenue, P. A. Sukys, atstovas.

LITHUANIAN NEWS
Weekly publication issued by the
Lithuanian Catholic
Literary Society, Inc.

Subscription rates:
In U. S. A., one year \$3.00
In U. S., six months 1.50
Other countries, one year 4.00
Other countries, six months 2.00
Advertising rates on application

Cleveland Office, 6802 Superior
Avenue, P. A. Sukys, representative.

Vyrų kvartetas priminė Susizeidė
Josephina Chapiūtė buvo nupuolusi laiptais ir pusėtinai užsigaivusi. Bet, kaip jauna ir energinga mergaitė, ūmai sveiksta ir vasario 24 d. rengiasi važiuoti į Akroną teatrą lošti, Onutės rolėje, su artistais Bortnikais ir Sadauskais.

Išvyko į Svečius
Albertas Nemanis, akordionistas, išvažiavo keletui dienų į Springfield, Mass., kur, kaip teko nugirsti, ketina padaryti linksmybės clevelandiečiams.

Paliuosuoti iš Tarnybos
J. Gaidelių keturi sūnūs jau paliuosuoti iš karo tarnybos. Jonas išstarnavo tris metus Solomon salose, Vilimas netoli tris metus New Guinea. Cpl. Juozas išstarnavo du metus Mariana salose, o S. Sgt. apie tris metus Kinijoje ir Indijoje.

Frank Suopis išstarnavo trejis metus, iš kurių 18 mėnesių Europoje ir buvo biskų sužeistas, bet dabar pilnai pasveikęs. Jo brolis Vytautas daugiausia tarnavo Havajų salose, apie du metus. Dabar jau linksmi randasi pas savo tėvelius ant 72 gatvės.

Minėjo Tris Sukaktis
Sgt. Vytautas Malonis nuo Star gatvės linksmai minėjo savo 23 metų vardaves, prikulančias vasario 12 d. Jo gė mylimos mamytės vardavės pripuolė vasario 14, o 15 d. vasario mamytė dar tapo šios šalies piliete, tai buvo susikuopę gana svarbių minėjimo dienų, kurios linksmai praleista.

Nukentėjo Nuo Gaisro
Vidurnaktį iš šeštadienio į sekmadienį, vasario 17 d., sudegė ūkininko Machutos trobesiai, nesuspėjo nei rūbų išsinešti. Machutų ir Urbšaičių šeimos susirūpinę. Gaila gerų žmonių, patekusių tokion nelaimėn.

clevelandiečiams senus laikus. Kvartetanį jėgo: A. Kunigikiškis, A. Buknis, S. Nemanis ir M. Drosutis. Jie sudainavo "Ulonai! Ulonai!" ir "Diena Rūsti."

Programą baigė Katalikų Moterų Choras, sudainuodamas "Ar Tu Žinai", "Mielas Brolis" ir "Lietuva Tėvyne Mūsų."

Aukų buvo surinkta virš \$300. Padėkos yra verti rengimo komisijos nariai ir narės, bet ypatingai vertos yra nuosirdžios padėkos ir pagyrimo šv. Jurgio parapijos mokyklos sesutės pranciškietės už tokią gražų prirėgimą vaikūčių.

ALT Skyriaus Susirinkimas
Ketvirtadienį, vasario 23 d., įvyks ALT skyriaus susirinkimas. Vieta ir laikas visiems žinoma. Bus duodama atskaita iš vasario 17 d. parengimo ir svarstoma kiti svarbūs reikalai. Išitėmykite!

Rengia Card Party
Šv. Vardo Draugija (Holy Name Society) rengia card party kovo 30 dieną. Smulkesnės bus pranešta vėliau.

Klaidos Pataisymas
Kapeliono kun. K. Petreiko pagerbimui bankieto aprašyme praleistos dvejų šeimų pavardės, tai J. Budų ir J. Skužinskų.

Sauni Card Party, Vakariene ir Šokiai
Ateinantį sekmadienį, vasario 24 d., 3:30 val. po pietų, Moterų Sąjungos 36 kuopas ruošia šaunią card party, dešrų vakariene ir šokius. Visiems kortuotojų stalams yra skiriama dovanos.

Laiškas iš Lietuvos
Marė Stonienė gavo jau penktą laišką nuo savo artimųjų ir giminių iš Lietuvos. Paskiausį laišką nepersėnai gavo nuo savo brolio dukters, Marės Mieliauskienės, iš Markų kaimo, Balbieriškio valsčiaus. Labai dėkoja už laišką, kurį ji gavo iš Amerikos. Toliau rašo apie savo gyvenimo liūdnuos įvykius. Sako, kuomet 1944 metais užėjo baisusis karas, mūšiai artėjo į rašėjos apylinkę, tai "mes turėjom pasidaryti mylimiausius ir reikalingiausius daiktus ir išeiti iš namų į miškus. Turėjom vienų metų dukrelę, kuri, miške gyvenant dvi savaites, labai susirgo ir negaunant gydytojo pagelbos—mirė."

"Kuomet, praėjus mėšiams, grįžome namo, tai ant vienos rankos nešiau dukrelės kūnelį, o kita ranka parsivedžiau karvutę, kurią dar ir dabar turime. Todėl žinokit, koks liūdnas ir skaudnus mūsų likimas."

Laiškas rašytas 1945 metais liepos 19 d. Laišką baigia sakydama, kad daug ką turėtų pasakyti, bet labai esanti užimta kasdieniniu gyvenimu ir darbais—todėl "neturi laiko."

Iš to galima spręsti, kad rašytoja bijo rašyti apie dabartinę savo padėtį. Čia reikia pastebėti, kad iš kai kurių Lietuvos valsčių labai mažai arba visai nieko negirdėti; pav., iš Panevėžio apskrįčio, Šimonių valsčiaus neteko girdėti kad kas būtų gavęs laišką. Kadangi aš esu šimontė ir

daugeliu esu rašius laiškų, bet iš jų kol kas jokios žinios, rodosi, kad to krašto žmonės visi karo ugnį sutirpo.

Grįžo iš Kariuomenės
Mr. ir Mrs. Charles Obelieniai, gyveną 851 E. 72nd St., turi nemažą džiaugsmo, nes jų sūnūs vienas po kito garbingai paliuosuoti iš armijos grįžo namo.

Pernai lapkričio mėnesį grįžo S/Sgt. Charles Obelienis Jr., paliuosuotas iš orlaivyno korpuso. Jis išstarnavo tris metus Pacifike; dabar jis darbuojasi su savo tėvu, kuris yra savininku St. Clair Bakery.

Lapkričių taipgi sugrįžo iš Pacifiko Pfc. Don Obelienis, irgi išstarnavęs tris metus su marinų korpusu. Jis dabar eina į mokyklą.

Captain John Obelienis grįžo iš Šiaurės Afrikos apie du metai atgal, paskui tarnavo medikaliai štabe kariuomenės Rhodes General Hospital, o pernai gruodžio mėnesį buvo garbingai paliuosuotas ir dabar užsiima private medicina praktika Kingsville, Ohio.

2nd Lieut. Frank Obelienis sugrįžo iš Kinijos šiemet vasario 9 d., išbuves tris metus užsienyje su kariuomenės orlaivynu. Jis dirbo teisinį darbą kariuomenei Kinijoje ir Indijoje. Kiek pasilsėjęs, Lieut. Obelienis grįš prie savo profesijos, t. y., advokataus Clevelande.

Obelieniai turi dar vieną sūnų kariuomenėje, Sgt. Edward Obelinį, kuris manoma už keturių savaitių grįš namo iš Pacifiko ir eis dirbti tėvo įstaigoje.

Joseph Obelienis nebuvo imtas kariuomenėn, nes reikėjo kad kas nors iš šeimos pagelbėtų tėvui vesti biznį.

Obelieniai turi ir vieną dukterį, kurį yra nare vienos Clevelando viešos mokyklos fakulteto.

Pavyzdinga tai šeima tie Obelieniai.

Lietuviškos Programos Iš Frankfurto Radio Stoties
FRANKFURT (LAIC).—UNRRA vadovybė sutiko leisti tris kartus savaitėje per Frankfurto radio lietuviškus pusvalandžius. Taipgi, numatoma programa vaikams.

MIRĖ
A + A
ALIZAS JANUSZIS, 71 metų amžiaus, našlys, gyvenęs 10501 Reno St., Clevelande, mirė vasario 14 d. Palaidotas vasario 18 d., iš šv. Jurgio bažnyčios, Kalvarijos kapinėse.

Paliko nuliūdime du sūnus, Petrą ir Praną, ir vieną broli, Alex Janušį, gyvenantį Chicagoje.

Card Party, Dešrų Vakariene ir Šokius
Rengia Moterų Sąjungos 36 Kuopa
Dovanos prie kiekvieno stalo

Sekmadienį, Vasario 24—3:30 Popiet
NAUJOS PARAPIJOS SALĖJE
18022 Neff Road

Visus kviečiame atsilankyti linksmai popietį praleisti. Įžanga 50c.

RENGIMO KOMISIJA

AKRON, OHIO

Ateinantį Sekmadienį Lietuvos Nepriklausomybės Minėjimas

Vietos ALT skyrius šmet rengiasi šauniai paminėti Lietuvos nepriklausomybės 28 metų sukaktį. Minėjimas įvyks šį sekmadienį, vasario 24 d., šv. Petro parapijos svetainėje. Svetainė bus atdara nuo 1 val., programa prasidės 2:30 val. po pietų.

Bus perstatyta vieno veiksmo veikalukas "Vienas iš Mūsų Turime Apsivesti," kurį suvaids grupė clevelandiečių. Taipgi bus prakalbos; kalbės S. F. Bakanas iš Bridgeville, Pa., kiti kalbėtojai bus iš Clevelando; protarpiais bus dainų ir kitokių pamarginimų.

Prašome Akrono ir apylinkės lietuvius skaitlingai dalyvauti, nes tai bus liūdėsio minėjimas ir protestas prieš mūsų tėvynės pavergėją diktatorių Staliną.

Vienas iš Komisijos.

Vestuvės
Sausio 26 d. susituokė Paulina Barauskaitė su Kazimieru Kazlauskis iš Clevelando. Šliūbą ėmė šv. Petro bažnyčioje.

Paulinos tėveliai yra seni Akrono gyventojai, tą yra Antanas ir Paulina Barauskai. Jie surengė savo dukteriai šaunią vestuvių puotą.

Korespondentas.

MULIOLIS
INSURANCE AND REAL ESTATE
6606 Superior Avenue
CLEVELAND, OHIO

DR. A. N. BERGER
Successor to DR. J. N. SIMANS
OPTOMETRISTAS — EYES EXAMINED
7828 ST. CLAIR AVENUE
Tėjimas iš E. 79th St.
CLEVELAND, OHIO
Telefonas: Henderson 6169
CONTACT LENSES

WILKELIS FUNERAL HOME
PILNAS LAIDOTUVIŲ PATARNAVIMAS
6202 Superior Avenue
Tel. Henderson 9292
CLEVELAND, OHIO

P. J. KERŠIS
609 Society for Savings Bldg., Ofiso Tel. Main 1773
Norėdami pigiai pirkti namus bent kurioje miesto dalyje ar patalimuose miesteliuose kreipkitės pas mane, gausti už pigiausia kainą. Taipgi įvairios apdraudos (insurance) reikaluose gaunasi geriausi patarnavimai.

Sutaisau paskolas dėl pirmo morkčio. Patarnavimas ir išplėdymas garantuojama.

Kadų galėtis sudeginti ar apgadinti tamstų namą ar formėtas, dėl pilsco jų apkaisto imo kreipkitės telefonu arba asmeniškai.

Šauniai Paminėta Tautos Šventė

Vasario 17 d. Clevelando lietuviai, vadovaujant Amerikos Lietuvių Tarybos skyriui, surengė tinkamą savo tautos laisvės paskelbimo paminėjimą.

Vienuoliktą valandą ryte, šv. Jurgio bažnyčioje, likosi atlaikytos iškilmingos šv. Mišios intencija žuvusių kovoje už Lietuvos laisvę. Iškilmingas šv. Mišias laikė kun. B. Bartis, o prie vargonų solo giedojo gun. B. Ivanauskas.

Trečią valandą po pietų įvyko mitingas su įvairia programa. ALT skyriaus pirmininkas M. Drosutis atidarė mitingą trumpai bet aiškiai apibūdinamas parengimo tikslą ir perstatė kun. B. Bartį programos vedėju.

Pirmiausia likosi atkalbėta malda. Amerikos himną sugiedojo ir "Plaukia Nemunėlis" sudainavo Katalikų Moterų Choras.

Šv. Jurgio parapijos mokyklos 7 ir 8 skyriaus vaikūčiai ir mergaitės išpildė dialogą "Leiskit į Tėvynę." Po to, padedant 5 ir 6 skyriui, sudainuota "Kur Banguoja Nemunėlis" ir "O! Skambink." Nepasiliko nuo vyresniųjų ir 3 ir 4 skyrius, jie sudainavo "Vilniaus Kalneliai" ir "Rašysiu Laiškelį."

VINCAS DEBESIS

Pirmutinis Clevelando lietuvių senų namų ir išpilyusių kambarių Daktaras. Tad jeigu kurių kambariai li guisti—kreipkitės pas Vincą Debesį: 7695 Star Avenue Tel. EX. 0417

Prie pat Lietuvių Svetainės
P. X. BEVERAGE 6903 Superior Avenue
ALUS NESTIS NAMO—\$2.32 DEZE
Elius — Vynas — Sampaņas — Saldieji Gėrimai, Sodė, etc.
Cigaretai—\$1.50 Kartonas
Pristatom į namus EXPRESS 3311

Atidarėme naują knygų krautuvę žinomą kaip—
RAY BOOK
1391 East 9th Street Cleveland, Ohio
PLOKSTELIS—ŽURNALAI
Mes perkame, parduodame ir mainome naujas ir senas knygas

DELLA E. JAKUBS
LITHUANIAN FUNERAL HOME
JAKUBAUSKIENĖ—LAISVUOTA LAIDOTUVIŲ DIREKTORĖ
Visiems lietuviams norintiems mūsų kambarius leidžiame naudoti dyka!

Lietuviai kreipdamiesi reikale prie manęs apturėsite teisingą patarnavimą. Simpatiškas, mandagus, greitas ir geras už kity patarnavimas. Vežimai ligonių pervežimui ir iš ligonbučių. Kainos sąžiningiausios. Zemiausia kaina už palaidojimą, sulg jūsų pasirinkimo. Telefonuokit: ENdicott 1763
6621 Edna Avenue Cleveland, Ohio

P. is V.